הפוסטרים
הפולניים 12

מבצע לחודש בלבד!
888 ש"ח
קאראד מדיח כלים מושלם
5 תוכניות הדחה!
מדיח ביתי רב תוכניתי. הקומפקטי היחיד עם 5 תוכניות הדחה בדרגות חום שונות הכוללות תכנית מיוחדת לשטיפה מהירה בת 7 דקות. מסובבים את הכפתור המתאים - והכלים יוצאים מבריקים ויבשים.
קומפקטי בגודל
אין אף ס"מ מיותר. מידותיו: עומק - 48.1 ס"מ, רוחב - 42.5 ס"מ, גובה - 45.2 ס"מ יתלבשו בדיוק על השיש שלך או בתוך ארונות המטבח שלך (BUILT IN).
קומפקטי בצריכת חשמל ומים
הקץ לחשבונות חשמל מנופחים. צריכת מים וחשמל מינימלית. (W150-W350) וחיבור נפרד למים חמים עושים את קאראד חסכוני הרבה יותר ממדיחים אחרים.
תכולה מקסימלית ושטיפה מושלמת
לא פחות מ-30 צלחות בהדחה אחת וכל צלחת מצוחצחת. בקאראד הכלים מסודרים אלכסונית בקומה אחת לשטיפה מושלמת של כל הכלים.
"מגש הפלא"
עוד רעיון לכשרות וחיסכון. יותר כלים בפחות זמן. "מגש הפלא" מאפשר ניצול מירבי של המדיח וחיסכון במספר פעולות ההדחה. ניתן לסדר בתוכו את הכלים באופנים שונים כדי לאפשר שטיפת יותר כלים בכל פעולה.
carad
מושלם מכל צד
יבוא ושיווק בלעדי בישראל: חוסן חברה למוצרי חשמל בע"מ נציגי הובר בישראל. רח' סעדיה גאון 19, ת"א, טל' 201622
חוסן - חברה משותפת עם כור סחר בע"מ
ברשתות השיווק: שקם, סולור, מח"מ, סולבו, אגד ובחנויות החשמל המובחרות

לא חיילים, לא גיבורים. שני גברים מוכנים לסכן הכל למען החופש !

מיכאיל בריטניקוב (נקודת מפנה)

גרגורי היינס (מועדון הכותנה)

בסרטו החדש של טיילור הקפורד (קצין וג'נטלמן)

לילות לבנים

בכורה ארצית	"דקל" ת"א	"עדן" ירושלים	"רינה" חולון	"פאר" חיפה
	מוצ"ש וכל השבוע 7-9.30	משך השבוע 4.15, 6.45, 9.15	מוצ"ש וכל השבוע 7 – 9.30	

מועדון מטיילי מעריב — כל הטיולים ומבצעי הנופש מיועדים לכל קוראי "מעריב" – ללא תשלום דמי־חבר. — מועדון מטיילי מעריב

בואו לעודד את מכבי ת"א בשני משחקיה בבריסל נגד ז'לגיריס קובנה (בריה"מ)

המחיר: מ־131 דולר!

חמש הצעות לקוראי "מעריב", המבקשים לעודד את קבוצת הכדורסל של מכבי ת"א שתתמודד ב־16 וב־17 בינואר נגד ז'לגיריס קובנה מבריה"מ, במסגרת בית־הגמר לקבוצות־אלופות.

★ **הצעה מס' 1:** שני לילות במלון דה־לוקס בבריסל וכרטיסים לשני המשחקים. המחיר: 131 $.

★ **הצעה מס' 2:** 5 לילות במלון דה־לוקס בבריסל, כרטיסים והעברות למשחקים. המחיר: 489 $ (כולל טיסות).

★ **הצעה מס' 3:** תכנית משולבת של 9 ימים בבלגיה ואנגליה. תכנית זו כוללת: טיסה לבריסל וחזרה, כרטיסים והעברות למשחקים, טיסה מבריסל ללונדון, 4 לילות בבריסל, 3 לילות בלונדון. המחיר: 669 $.

★ **הצעה מס' 4:** תכנית משולבת של 8 ימים בבלגיה, אמסטרדם ולונדון. התכנית כוללת: טיסה לאמסטרדם וחזרה, לילה באמסטרדם, שני לילות בבריסל, כרטיסים והעברות למשחקים, שלושה לילות בלונדון ונסיעה במעבורת ללונדון. המחיר: 669 $.

★ **הצעה מס' 5:** טיול של 12 יום בפאריז, בריסל ולונדון. התכנית כוללת: טיסה לפאריז, 3 לילות בפאריז, שני לילות בבריסל (כולל כרטיסים והעברות למשחקים), טיסה מפאריז ללונדון, ששה לילות בלונדון, סיורים בפאריז ולונדון ומלווה ישראלי. המחיר: 779 $.

— ארגון וביצוע: "אופיר טורס" בע"מ —

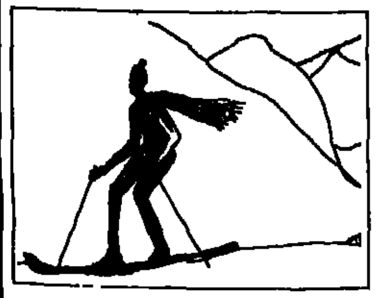

טוסקי — 4 להיטי סקי לחורף 1985/6

אוסטריה: צל־אם־זה
שבוע של חופשה במלון 4 כוכבים באתר הסקי היוקרתי ★ המחירים כוללים: טיסות בחברות סדירות, מלון, רכב לשבוע לזוג (או העברות למלון) וביטוח ★ היציאה: 12.1; 19.1; 16.2; 12.3 ★ המחיר: מ־495 $.

איטליה: "וולטור"
חופשות של שבוע באחד ממועדוני הנופש־סקי יוקרתיים "וולטור" (בפילה, מארילווה. או סאן־סיקאריו) ★ במועדונים: כלכלה מלאה, שעורי סקי וציוד סקי וכן תכניות בידור ★ היציאה: 11.1; 25.1; 15.2; 15.3 ★ המחיר: מ־634 $ (כולל טיסות).

סקי לצעירים
המפגש הבינלאומי לצעירים המבקשים להנות מחופשת־סקי בשוונגאו (גרמניה) ★ המחיר לשבוע: 415 $. המחיר לשבועיים: 515 $ ★ כל המחירים כוללים: טיסות, אכסון, "סקי פאס", בידור וטיולים ★ היציאה לשבוע: 3.3 ● היציאה לשבועיים: 12.1; 26.1; 9.2; 23.2; 9.3.

צרפת: שאמוני
דירות־נופש במלונות־דירות בשאמוני ואבוהאז' לרגלי המונט־בלאן, לא הרחק מג'נבה ★ המחיר לאדם בסטודיו זוגי החל מ־350 $ (כולל טיסות, 7 לילות באתר וביטוח) ★ תאריכי יציאה: 11.1; 25.1; 1.2.

בכל התכניות: ביטוח נסיעות מקיף, כולל ביטוח סקי מיוחד – חינם לכל נוסעו ★ ארגון וביצוע: "אופיר טורס" בע"מ.

ומבחר הצעות לסקי לבודדים באוסטריה ושוויץ:
בין האתרים לבחירתכם: מישטיפט, זפלד, סולדן, מיירינגן וסן־מוריץ. כל התכניות כוללות: טיסות הלוך־ושוב, לינה במלונות או פנסיונים (עפ"י בחירה), ביטוח נסיעות מקיף (כולל ביטוח סקי מיוחד) ★ ארגון וביצוע: "אופיר טורס".

מועדון מטיילי מעריב — פרטים: "מועדון מטיילי מעריב", מערכת "מעריב", רח' קרליבך 2, תל־אביב, טל' 03-439307 פתוח כרציפות בין השעות 8.30 עד 18.00 — מועדון מטיילי מעריב

מה אתה יודע על אופנת הפיג'מות לגברים של 1986?

שימו לב, גברי היקרים, בימים אלו, עשינו צעד נוסף בדרך לשוויון מינים מוחלט. לאחר שלפני זמן לא רב, נתבשרנו על גלולה נגד הריון לגבר, ושוב איננו צריכים לחשוש. גם הפיג'מות הגבריות החלו לקבל הכרה בינלאומית. שבועון האופנה הידוע „אל", יצא בגליונו האחרון בסידרת פיג'מות (נמנמות בעברית צחה) מרהיבות עין, המיועדות כולן לנו. הגברים המקופחים. הקולקציה מורכבת מכמה וכמה דגמי פיג'מות, הכל כהתאם למקום, לזמן ולמעמד החברתי של הגבר הלובש אותם. החל מפיג'מת הפסים וכלה ברעיונות משי למיניהן. ואתה, הגבר הישראלי, הנוהג בדרך כלל ללכת לישון עם תחתונים, וגופיה שנשארה לך בקיטבג מהמילואים, הגיע הזמן שתקדיש יותר תשומת לב למראך הלילי (מתוך ההנחה הפוריטנית, שאתה ישן בלילות).

קטע צנוע זה ינסה לעזור לך בבחירה הנבונה לפיג'מה הנכונה. לגבר השמרן, בעל הזיקה המזרח-תיכונית, מוצעת פיג'מת פסים, אך בניגוד לקלאסית, הכחולה לבנה, הפעם משהו קצת שונה: צבעים עזים וצהוב, ארום – מומלץ) ומאירי עיניים, שיביאו אור לביתך בלילה. פיג'מה פרחונית לגבר הרומנטי, שחוזר מאוחר הביתה ולא מספיק לקנות פרחים לזוגתו. פיג'מת משי, לאיש העסקים המצליח, האוהב ללכת עם ולהרגיש בלי. מגעה הרך של פיג'מה זו יביא לך בשנתך חלומות על הצלחה בבורסה והפיג'מה תייצב את אישיותך הנמרצת.

ב„אל" מופיעה גם פיג'מה עם ציורים מתוך סרטים מצויירים. לך, חייל המילואים, ההולך לישון לבד בתוך שק השינה, איישם רחוק, וחושב על ילדיו. פיג'מת אסיר, לך הצייתן המחפש שתלטנית. פיג'מה לגבוהים ופיג'מה לנמוכים. פיג'מה לשמנים ופיג'מה לבעלי נמשים. גברים יקרים, סוף סוף ניתנת לנו ההזדמנות לצאת ממחבואנו ולהתהדר בפיג'מה כאהבת נפשנו. העמודים שהוקדשו לפיג'מות גבריות ב„אל" האחרון הם צעד קטן, אך חשוב, בדרך להשגת השוויון המלא. והשלב הבא – לא עוד כותנות לילה ומלמלות רק למין החלש. זכרו – גבר ניכר בכוסו, בכיסו ובפיג'מתו.

עמרי בר־לב

חת הפיג'מות ...אל" האחרון

זוכים: רשימה שביעית

רשימת הזוכים בהגרלה השביעית. בתחרות „הרגליים של המדינה" בחסות „מגה, תעשיות נעלים" שנערכה בין הקוראים אשר שלחו למערכת את תלוש ההשתתפות מס. 7 (מתוך גבר לענין מס. 21) כל אחד מהקוראים ששמותיהם מפורסמים מטה זכה בזוג נעלי „מגה" לפי מידתו/ה. הזוכים יקבלו הודעות טלפוניות לבתיהם בהן יקבע עמם המועד לקבלת הנעליים.

הזוכים:

1. סיגל עטיה – שכון עממי, רח'דש"י 6, טבריה.
2. מריב שבאבו – רח' ויצמן 35, קרית אתא.
3. איטה ניגה – רח' ויצמן 250/8, קרית מלאכי.
4. יוג'ין ברייר – קיבוץ עין־גדי.
5. שלום לוי – מחנה יהודה 22, פתח־תקוה.

22 ג'יסים

25 אתר את האתר

27 אגר לסלו

אני קורא טורבו וזכיתי במכונית.

★ גם אתה יכול להשתתף במבצע פרסים ענק למנוי טורבו

טורבו – המגזין שלך • טורבו – המגזין שלך • טורבו – המגזין שלך • טורבו –

המגזין שלך • טורבו – המגזין שלך • טורבו – המגזין שלך • טורבו – המגזין

אופנוע זה יכול להיות שלך!

דיפלומט אופנועים (1986) בע"מ

פאנטיק ריידר 250

אונו 1000 FIRE

מכונית זאת יכולה להיות שלך!

•טורבו – המגזין שלך • טורבו – המגזין שלך

המגזין שלך • טורבו – המגזין שלך • טורבו – המגזין

★ השלם את הסיסמה: גם אני קורא......

תלוש השתתפות בהגרלה

לכ'

טורבו – המגזין המגזין למכוניות ואופנועים בע"מ, ת.ד. 22298 תל-אביב 61222

אני מעוניין להיות מנוי על טורבו. מצ"ב שיק ע"ס 45 ש"ח לשנה (12 גליונות) (המחיר כולל אריזה, דמי משלוח בדואר ומע"מ)

שם ______ רח' ______ מס' ______ עיר ______ מיקוד ______

ועקנין נגד מין ורגש

שיחה מדהימה עם שמואל ועקנין, גאון צעיר ועשיר שחי וחושב בצורה יוצאת דופן ■ עדיין לא קיים יחסים עם אף אשה, עדיין מעוניין רק בהגיון קר ■ הוא מסביר למה

מנת מישכל 180, היום בן 24, עדיין בתול – שמואל ועקנין, הגאון של נסים גאון. לפני כשנה חגגו סביבו כלי התקשורת לאחר ש„התפוטר" מעסקי גאון בג'נבה. אחר־כך פתח כאן משרד משגשג לייעוץ פינאנסי ועכשיו, אחרי שכבר כמעט התרגלנו לנוכחותו המוזרה, הוא נוטש אותנו, הפעם לטובת אמריקה – ולהרבה זמן, הוא מקווה. הארץ קצת קטנה עליו.

תזכורת קצרה: הוא נולד בקרית־חיים, בכור בין חמישה. אביו מנהל עבודה ב„סולל בונה", אמו עקרת בית. בכתה ג', אחרי שהתנהג בהתנשאות אל המורה (התנהגות המאפיינת אותו עד היום) שלחו אותו לאבחון וגילו את ה־איי.קיו שלו. מאז חילק את זמנו בין בית הספר לטכניון, שם למד פילוסופיה, היסטוריה, ארכיאולוגיה והרבה פיזיקה – אבל לא גמר אף תואר. הוא אוהב חיים קלים, הוא מודה, וכסף – רצוי הרבה. פרופסורים מסויימים טוענים שהוא אבידה גדולה לעולם המדע.

בן 15 כבר עשה עסקים לא רעים ממכירת תחזיות אסטרולוגיות על פי חישובים מתמטיים. בצבא (הוא היה טבח, ואחר־כך מנהל ספריית חיל־האוויר) הספיק לפתח תיאוריה לביסוס מדעי של הפאראפסיכולוגיה. אחר־כך הופיע בטלוויזיה והרשים את המסערן אלי רונן, שסיפר עליו לאהרן אוון שסיפר עליו לאבר־חצירא שסיפר עליו לנסים גאון – וכך, בגיל 21, נחת בז'נבה והפך ליועץ באימפריה של המיליונר היהודי הידוע. תחילה עבר כמנתח שווקים במחלקת פולי הסויה, אחר־כך מונה לראש מחלקת המחקר של הקונצרן ולבסוף טיפס עד לדרגת סגן־נשיא באחת מחברות הבת.

אחרי שלוש שנים נסתיים הרומן הלוהט: יש הטוענים שגאון פיטר אותו בגלל שמסר לעתונות מסמכים סודיים על עסקיו. ועקנין גורס שהתפטר, ושגאון נטר לו מפני שלא הצליח לאושש את המפולת העסקית שלו בניגריה. כך או כך, הוא הסתדר כאן לא רע. במשרד לייעוץ פינאנסי שהוא עובד בו שותפים גם מוטי הוד (כן כן, זה מחיל האוויר) ואלקנה גלי, אנשי עסקים רציניים שגילם כפול מגילו. „אני שונא לעבוד עם צעירים" הוא אומר.

המשרד המהודר נמצא בככר מלכי ישראל (קרוב מאד למסעדת ידידו ומאמצו, אלי רונן) וצמוד לפנטהאוז מגורים. יש בו שטיחים כתומים מקיר לקיר, אנציקלופדיות (שאת רובן קרא) סביב כל הקירות, וחלון שמשקיף על העיר, סטייל ניו־יורק – אבל התחליף הזה לא מספק את ועקנין. „ניו יורק היא ג'ונגל" הוא אומר, „אבל זה בסדר, אני נוסע לשם מצוייד היטב". „במה?" אני שואלת. „ידע, נסיון מצטבר, ובעיקר במוח" הוא עונה.

כשמדברים אתו אפשר להבין מדוע אמהות חוששות מילדים גאונים: כבר כשחזר לכאן הצהיר שאין לו חברים, חברות, אהבות וחיי־מין. מושגים כמו רגש והנאה, אמר, לא מדברים אליו. כמי שמחזיק בתיאוריה של האגואיזם הראציונאלי נוסח משה קרוי, הוא מודד הכל במושגים של רווח ותועלת. גם עם המשפחה שלו יש לו יחסים תועלתניים של תן וקח. הוא מסדר להם את ענייני הכספים ו„מציב את האחים במקומות הנכונים, כמו במסודר". נקודה.

רק אוטיסט יכול לשמוע בשלווה את הדברים האלה, ועל כן גלש הראיון לוויכוח. אני שואלת – הוא עונה, די בכוונה, כמו מחשב:

(ועקנין מגיע באיחור קל, לבוש כאילו חזר מחתונה: חליפה כהה מהודרת, עניבה. נראה כמו ילד שרוצה להיות מבוגר)

– מצטער על האיחור, הייתי במילואים.
– ככה אתה הולך למילואים??
– אני עושה מילואים בתנאים שלי(חיוך קטן)
– איפה אתה עושה מילואים?
– בהג"א.

חשבתי שהוא צוחק (יש לו חוש הומור יבש, עגום במקצת) אבל מסתבר שהוא באמת בהג"א. יועץ כספי למפקד החיל. במחשבה שניה מתאים לו להיות שם. הוא בז בלאו הכי לכל מה שקשור בנעורים ובכושר פיזי.

„נפש בריאה בגוף בריא – זה פתגם רומאי. מאז התקדמנו קצת," הוא אומר „לנעורים אין שום יתרון, להוציא כושר פיזי." וזה, כאמור, לא מעניין אותו בכלל. „אני עובד רק עם הראש".

– ומה עם רגשות?
– רגשות זה סוג מסויים של התייחסות לסביבה,בנויים על מסד ביולוגי אבולוציוני. אדם יכול להתייחס לסביבה בכמה דפוסים זמינים כדי להשיג את מטרותיו. מי שרוצה להתחתן, למשל, משתמש בדפוס אמוציונאלי. אני בחרתי בדפוס שכלתני. אני משתמש במוח שלי ובתורת ההגיון, מתוך הנחה שבדרך הזו אוכל להגיע במהירות וביעילות הגבוהים היותר למטרה שהצבתי לעצמי. לרגשות אין כרגע ערך מוסף עבורי.
– לאיזו מטרה אתה חותר?
– לצבור עצמה. כוח. להיות חכם, מצליח ועשיר.
– גם לצבור עצמה זה מניע רגשי, לא?
– נניח שאני רוצה לצבור עצמה כדי לשכך את רגשי חוסר הבטחון שלי. אז מה? אין לזה שום השלכה מעשית.
– למה אי־אפשר להשתמש גם ברגשות וגם בשכל? מה הסתירה?
– אין סתירה, זה פשוט עניין של שני סוגי מכונות. בקו ייצור אף פעם לא משתמשים בשני סוגים שונים.

...אם בכלל, ב־180 איי. קיו. (צילום ראובן קסטרו)

– אני רואה על השולחן שלך את הספר של לי אייאקוקה. הנה אדם שהשתמש גם ברגש וגם בשכל – והצליח. למה אתה לא לוקח דוגמא ממנו?
– אני איש עסקים. הוא איש מינהל. בתוקף זה יש לו אינטראקציה מתמדת עם אנשים, ולכן הוא היה חייב לאמץ לעצמו את דפוסי ההתייחסות המקובלים שלהם. לי אין צורך בזה. אני מעניק שירות. אנשים באים אלי, לוחצים על כפתור ומצפים לקבל אינפורמציה בתוקף העובדה שאני גאון. לא מעניין אותם אם אני נחמד או לא.
– זה בעבודה. ומה מחוץ לעבודה? יש לך חברים?
– אין לי חברים. מה זו חברות? חברות זה חיתוכי אינטרסים. זה כמו מניה – אתה משקיע ומצפה לתמורה. לי יש חיתוכי אינטרסים עם אנשים מסויימים שתורמים לי להשגת מטרותי.
– מי למשל?
– אנשים שמחזקים את התדמית שלי. אנשים שתורמים לי מקצועית.
– חברות? אהבות?
– אמרתי לך. לאהבה ולמין אין ערך מוסף לגבי כרגע.
– ומה עם ההנאה שברגשות? זה לא נחשב ערך מוסף?
– כרגע אני מוצא שקשרים אמוציונאליים מהווים איום על התפקוד שלי.
– למה?

„אין לי חברים. מה זו חברות? חברות זה חיתוכי אינטרסים. זה כמו מניה – אתה משקיע ומצפה לתמורה."

– אלף בגלל האפשרות של הפסקת הקשר. זה משפיע עלי לא טוב. משתק אותי מנטאלית. בית בגלל האנרגיה שהעניין הזה דורש. את האנרגיה הזו אני יכול לנצל לתוצאות יעילות יותר מעיני.
– ומה עם מין? אין לך דחפים מיניים?
– הם קיימים ודאי. אבל פסיכולוגים טוענים שקיימת סובלימציה – העברת דחפים מיניים ליצירתיות בתחומים אחרים. לא במודע, כמובן. משהו כמו (מגחך) מין תמורת עיסקאות פיננסיות. חוץ מזה אני מוצא שמין לשמו, בלי רגש, הוא דבר הדוניסטי וחסר־ערך – ולעינייני רגשות אני, כאמור, לא מוכן להכנס כרגע. אילו היה קיים דבר כזה, מין מנותק מרגשות, הייתי עושה שיקול ראציונאלי מה הערך של אקט מיני בשבילי לעומת דברים אחרים, נניח קריאת שני פרקים באנציקלופדיה בריטניקה.
– אתה יודע שיש טענה רווחת שגם מין כשלעצמו הוא דבר מהנה?
– אומרים שגם סמים זה מהנה. או מה. זה מורוס פעולה חסר תועלת.
– וגם (אני כבר בייאוש) אומרים שזה בריא. פיזית. מוציאים אנרגיה...
– אין לזה שום הוכחה מדעית. קיימת בעקבות האקט המיני איזו שהיא התרחבות קרדיו־וסקולארית לזמן מוגבל. באקט מיני צורכים רק 64 קלוריות, לא יותר.
– וודאי היו בחורות שניסו לשכנע אותך שאתה טועה.
– היו.
– ו...?
– הסברתי להן מה שאני מסביר לך.

„אילו היה קיים דבר כזה, מין מנותק מרגשות, הייתי עושה שיקול ראציונאלי מה הערך של אקט מיני בשבילי לעומת דברים אחרים, נניח קריאת אנציקלופדיה בריטניקה."

– נניח שבחורה תעזוב אותך ותהיה מרוכדך – אולי תצא נשכר מזה? יותר חכם? יותר יוצר? המון יצירות גדולות בהיסטוריה האנושית נוצרו בהשפעת סערה רגשית.
– אולי, אבל אין לזה הוכחה בעלת ביסוס מדעי. מוצארט, למשל, כתב את הסימפוניה ה־40 שלו כשהיה במשבר נפשי עמוק. אבל אי אפשר להוכיח קשר סיבתי לוגי בין הריכרוך ליצירה עצמה. באותה מידה אני יכול לכתוב לך עכשיו שיר על פי סכימה מסויימת שפיתחתי, שיעורר אצלך תגובות רגשיות, בלי שאני ארגיש כלום.
– נו, נראה.

בבקשה. (הוא שולף עט מהודרת) נתחיל במלה מוות. לזה יש תמיד מטען רגשי כבד. הוא כותב במהירות, בכתב יד מצוייר וילדותי. לגראפולוג היה וודאי משהו להגיד על כתב היד הזה. מחפש מלים בעלות מטען רגשי „שיהיה לא פחות ממות אבל גם לא יותר ממנו". תוך פחות מדקה הוא מייצר שיר: „מוות עלה בחלונות/ חסר שיניים ואפור/ נהי קינה ואלמנות/ הניף את גלימתו שחור". הוא מסמן בעיגול את המלים מוות, אפור, אלמנות.

– אתה וודאי מתרגש ממשהו בכל זאת?
– מחשיבה יפה. אני מסוגל להתאהב בקטע בנוי יפה. אצל וידגינשטיין, למשל, זה קרה לי.
– יש איזו שיטתיות בקריאה שלך? דברים שמעניינים אותך במיוחד?
– פעם היתה. כיום לא. אני לא מתעניין בשום דבר במיוחד. אני פשוט אוסף מידע, כמו בולים. זה נותן לי תחושת עצמה.
– אתה רואה גם סרטים?
– בהחלט. זו דרך קצרה ומרוכזת לאסוף מידע.
– וזה לא משפיע עליך רגשית?
– כן, בגלל זה אני אוהב ללכת לסרטים לבד.
– מה אכפת לך שיראו אותך מתרגש?
– זה נותן רמז לגבי המבנה הרגשי שלך.
– אתה יודע שאתה קצת, איך להגיד את זה, חריג?
– ככה אומרים לי.
– תגיד, אתה מרוצה מהחיים שלך?
– היו לי חיים עשירים מאד, אבל אני לא שבע רצון. בכלל לא. אני לא מכיר אנשים שבעי רצון ממש מהחיים שלהם.
–יש כאלה.
– באמת? איפה הם מאושפזים?
– דתיים, למשל.
– נו בטח. אם אתה בונה לך עולם דמיוני שהכל מסתדר בו אז וודאי שתהיה מאושר. גם משוגע שחושב שהוא נפוליון הוא מאושר. אבל אם אתה חי לבד עם עצמך, בלי לגייס סיוע דמיוני כזה מבחוץ לא תגיע להרמוניה פנימית אף פעם.

טל בשן ■

בוקי נאה

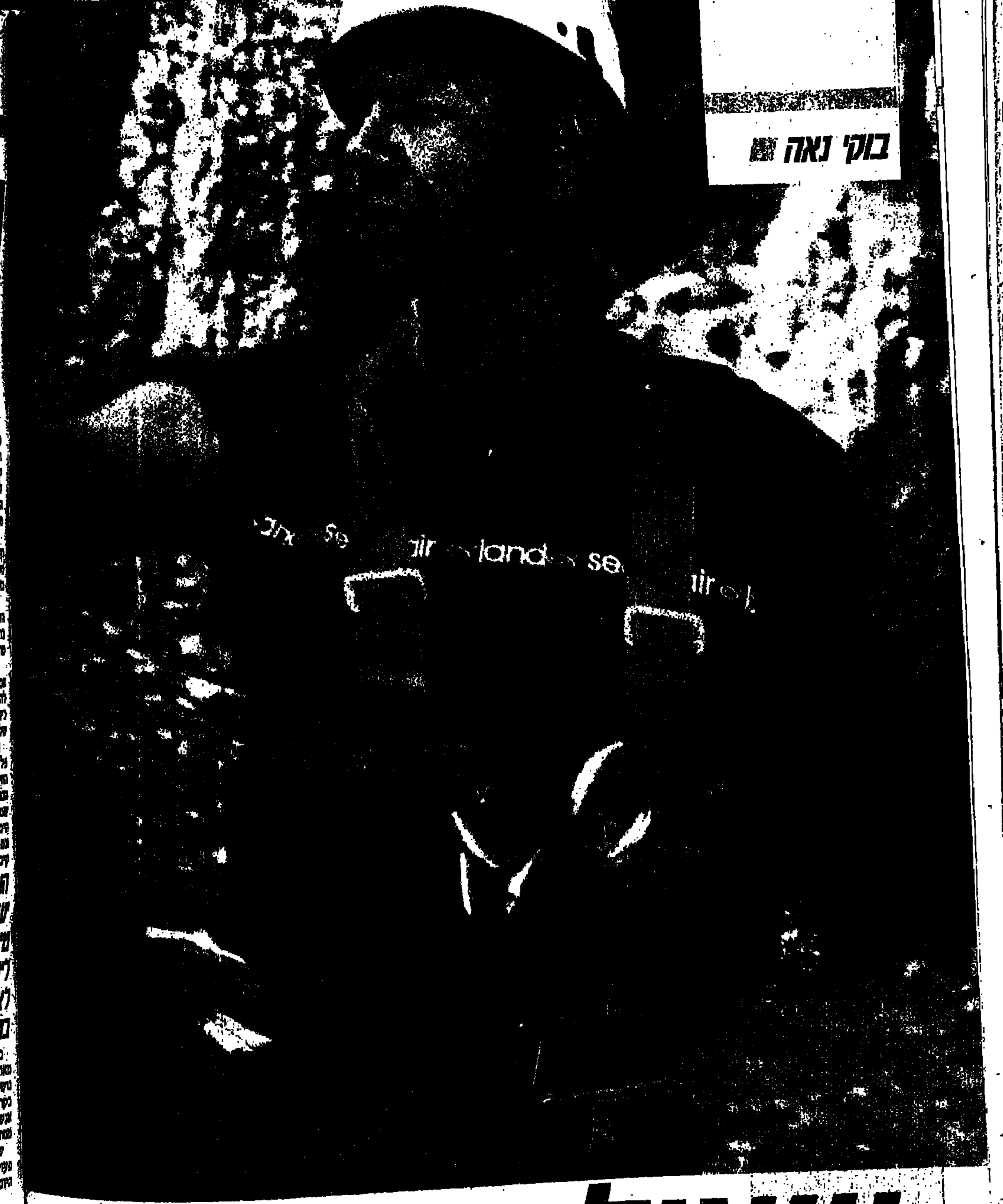

שאול זיו, החיים כקרב קומנדו

ערב חג המולד שיפצו בבית לחם מגדלי פעמונים של כנסיות. החברה שביצעה את השיפוצים הציבה פיגומים במקומות אפשריים. במקומות גבוהים של שלושים ארבעים מטר, היכן שלא סתי להציב פיגומים, משפצים בדרך אחרת. איש אחד, בריא, היה תלוי שם על חבלים שירדו מראש מגדל הפעמונים.שעות ארוכות, קח, חפר, תיקן, סתם, שיקם, צבע וניקה. קצת מפחיד היה אפילו והסתכל למעלה על האיש שעל החבל בין שמיים וארץ. לאיש הזה מבית-לחם קוראים שאול זיו (סגן אלוף מיל.), פעם הוא היה מפקד הקומנדו הימי.

עד מעט בן 50, כשמטען החוויות, המעשים, ההרפתקאות הקשים שהוא נושא על גבו גרושבעשרות שיאים שרק בודדים מסוגלים להגיע לאחד מהם. אלא ששאול זיו עדיין מחפש את דרכו חיים.

גיל שבו כולם יושבים בבית, מגדלים כרס, נזכרים בנפלאות עבר, שאול זיו עטור שרירים עדיין מתרוצץ ממקום למקום טלצת טריקו ונעלי ספורט. הוא לומר, מנסה, מצליח, מתאכזב, טועה, נתקל במיכשולים. מחפש את המחר.

הוא מנסה להתפרנס מפעילות „קומנדו אזרחי". שווה לקומנדו צבאי, אבל בלי דם, הרוגים, פצועים ואבק-שריפה. והוא מנסה להמציא לשוק התיירות שיטה חדשה להכרת ארץ-ישראל באוויר ים וביבשה. כך, „אוויר, ים, יבשה" קוראים גם לחברת הטיולים שלו.

הסיפור מתחיל בעיירה קטנה בפולין ב־1937. כשהיה בן שנתיים פלשו הגרמנים לעיירה, חטפו את אביו ורצחו אותו. שאול ואמו החלו במסע רגלי בין הגוויות בשלג כדי להציל את חייהם. הסכנה, בריחות מהמוות, הרעב, הסבל היו שנותיו הראשונות של האיש, שמאוחר יותר יהיה לוחם מצטיין, עשרים וחמש שנים בקומנדו ימי. בדרכים לא דרכים, כשכל זוועות העולם עוברות על גופו ממש הצליח להמלט ממחנות הריכוז עד שהגיע לחברת הנוער של קיבוץ בית אלפא.

הוא לא כל כך מבין למה נופשים ישראליים ותיירים שגמרו יום מפרך של טיול בהרים בשמש היוקדת, רוצים לישון בלילה בבית מלון מפואר. „אני לא מבין מה כל־כך רע בשקי שינה בטבע"

ב־1955 התגייס לצה"ל, לקומנדו הימי. מסעות גיבוש מפרכים, מאות קילומטרים הליכה על חוף הים ואימונים מפרכים. רבים נשרים, שאול זיו נשאר. הוא צונח במיתלה במבצע קדש, משתתף בקרבות הקשים ביותר בסיני. דם רב, הרוגים רבים משני הצדדים, אנשים נופלים מסביב ,שאול זיו היה שם. רץ בין הכדורים והפגזים, משתתף, כובש, מנצח, ולמזלו גם נשאר בחיים.

שלוש שנות שירותו הסדיר בקומנדו מסתיימות לאחר עשרות פעולות המוגדרות „משימה בלתי־אפשרית". מרביתן חסויות עד היום. מכולן חוזר הקיבוצניק מבית־אלפא בשלום.

שאול משתחרר מהשירות בקומנדו, חוזר לקיבוץ, אך צה"ל קורא לו מיד חזרה ושם הוא עד 1981. מלחמת ששת הימים, מלחמת יום־הכיפורים, עשרות פעולות קשות ומסובכות במלחמות וביניהן.במשך ארבע השנים האחרונות לשירות. שאול זיו הוא מפקד הקומנדו הימי. במלחמת יום־הכיפורים חדרו לוחמיו לנמלי האויב למשימות מסובכות וקשות. את השיטות של שאול זיו לא תמיד אהבו בצה"ל. המשימות שהוא ביצע היו לעתים על הגבול הדק בין צל"ש לבין ישיבה בכלא. לעתים, באמצע המשימה, כשהתנאים בשטח אילצו אותו לשנות כיוון מנתק שאול זיו מגע, סוגר את מכשירי הקשר, ופועל בניגוד לתיכנון. בצבא קוראים לזה אי־מילוי הוראה, אבל המציאות בשטח מכתיבה, לדעתו, פעולות אחרות. שאול זיו פועל בניגוד להוראות אבל תמיד חוזר מנצח לאחר שביצע את המשימה על צידה הטוב ביותר.

בפשיטה על האי גרין נפצע קשה ברגלו ואף על פי כן המשיך לתפקד. כשחזר הכוח מהפשיטה הבחין מישהו ששאול לבן כמו סיד. התברר שרגלו מרוטשת לגמרי והוא מאבד דם רב. אחרי שלושה חודשי אישפוז וארבעה ניתוחים קשים הוא חוזר עם רגל משופצת לקומנדו הימי.

פעולה אחת לדוגמה: במחצית הראשונה של 1973 בוצעו באירופה ובארצות הברית כמה פעולות טרור נגד יעדים ישראליים. צה"ל החליט להגיב. המטרה היתה פגיעה במחבלים בביירות. ב־9 באפריל 1973 ייצאו כוחות קומנדו וצנחנים לפשיטה על יעדי המחבלים בביירות. שם המיבצע היה „אביב נעורים" והוא היה אחד המבצעים המבריקים בתולדות צה"ל. היעדים היו מחבלים המתגוררים בבניינים רבי־קומות וכעמדות מבוצרות היטב על החוף. לאחר אימונים מפרכים על משימות מיוחדות בארץ יוצא הכוח לפעולתו. שאול זיו פיקד על כוח הקומנדו. לפנות בוקר עלה בראש לוחמי הקומנדו שלו על החוף בביירות. הביצוע היה מושלם. עשרות מחבלים נהרגו, המיבנים שלהם פוצצו, בתי המלאכה לייצור מוקשים של המחבלים מול שכונת אל־עוזאי בביירות התעופפו באוויר. הכוח .של שאול זיו חזר ראשון לספינות שבלב ים וללא נפגעים.

ב־1974 סיים שאול זיו את תפקידו כמפקד הקומנדו הימי. הימים ימי המריבות בצה"ל שלאחרי מלחמת יום הכיפורים. שאול זיו לא קורם לתפקיד כו הוא רוצה. מאוכזב מצה"ל ומצוואר הבקבוק בצמרת הוא יוצא לשלוש שנות לימודים באוניברסיטת ת"א. ב־1977 סיים בהצלחה את לימודיו בחוג מורחב לגיאוגרפיה. כאן הוא לומד גם ששאול זיו יכול להסתדר בלי הצבא והצבא יכול להסתדר בלי שאול זיו.

בבית, בקיבוץ ניר־דוד, מחכים לו אשה ושלושה ילדים. בצבא לא מצליחים למצוא לו תפקיד שיתאים לכישוריו, לנסיונו ולטעמו. שולחים אותו לתפקיד של „אחראי לתיכנונים אסטרטגיים" במשרדו של ראש אגף התיכנון בצה"ל אברשה טמיר. אבל כשבילו לשבת ליד שולחן ולסמן את כוחותינו בירוק ואת האויב באדום זה עלבון. הוא עוזב את התפקיד ולאחר דין ודברים עם הרמטכ"ל או, רפאל איתן, שאול מחליט סופית כי בשביל איש שטח כמוהו שהצבא מושיב ליד שולחן כתיבה עדיף להשתחרר מצה"ל. הוא עושה את חשבון הנפש שלו, אינו מוכן להתכופף, להיכנע לדברים שאינו מסכים עמם, והולך הביתה לפנסיה בגיל 45.

בחוץ מציעים לו להתגייס למשטרה ולפקד על היחידה למלחמה

מפקד הקומנדו הימי לשעבר לא מפסיק לחפש צרות. הוא עוסק בעבודות מסוכנות, וחולם להביא לארץ תיירים לנופש המזכיר אימוני יחידה מובחרת. לא מבין למה העסק לא הולך.

המשך בעמוד הבא

סוף מהעמוד הקודם

לבתי־מלון באילת ולמסעדות מפוארות. לא לגלוש בחבלים מפיסגת המצדה. רק אל־על מתחילה להתלהב מהרעיון והיא תתחיל להפיץ אותו" אומר שאול.

המטיילים הקבועים שלו, קבוצת מורים לחינוך גופני, תלמידיו לשעבר, איתם טיילתי באחת השבתות אומרים ש"שאול בחור זהב, אידיאליסט, בעל מעוף ואתגר, אך בגלל שהוא נאיווי, אולי איננו מסוגל להבין שתיירים בודדים מאוד יבואו לארץ כדי לשחק בקומנדו. הם מעדיפים לשבת רגל על רגל באילת על חוף הים ולהשתזף, קומנדו זה רק למשוגעים, והמשוגעים האלה נוסעים בדרך כלל לדרום ארצות־הברית לגלוש שם מצוקים".

שאול זיו קצת־קצת מאוכזב מהתיירים הפוטנציאלים שלו שאינם מגיעים. שטרן, המגזין הגרמני החשוב ביותר, שלח אליו צוות לשבוע שלם. שאול זיו טייל איתם ברחבי הים האוויר והיבשה. הם תיארו בכמה עמודי צבע את ארץ־ישראל ואת הטיול המיוחד שעשו. ביום שהופיע העיתון, שאול חשב שיגיע מבול של תיירים מגרמניה לגלוש ממצוקי מדבר יהודה. המבול לא בא. שאול זיו עדיין מחכה.

הוא לא נשבר גם במשימות קשות ומסובכות בהרבה, משימות שהוגדרו בלתי אפשריות. גם כאן הוא מאמין ש"התיירים שלי עוד יגיעו, ובמשרד התיירות עוד יבינו שספורט ימי זה לא חסקה ליד בית המלון באילת, וחוץ מזה אני בכלל לא מיואש, עוד לא השקעתי מספיק כדי להרים ידיים, רק חבל שהציוד קצת לא מנוצל. כרגיל כמו בכל החיים, אני נלחם על כל דבר, אני נלחם

שאול זיו, החיים כקרב קומנדו

בטרור. חשב. לא לקח. "הציעו לי בחוץ כל מיני הצעות עבודה כמו לכל קצין בכיר שמשתחרר. שום דבר לא נראה לי. פניתי אל מספר מוסדות חינוך כמו סמינר הקיבוצים, החברה להגנת הטבע ומכון וינגייט. חיפשתי לעשות משהו שיתאים לכישורים ולנסיון שצברתי בצבא ולמדתי באוניברסיטה. בינתיים כדי לעמוד בקריטריונים האזרחיים הלכתי לעטוף בתעודות את מה שלמדתי בצבא. הוצאתי רשיונות אזרחיים להוראת גלישת צוקים, טייס, גלישה אווירית, גלישה ימית אולטרה לייט ואפילו צלילה. מצחיק, אבל הייתי צריך לעבור שבועיים קורס כדי ללמד צלילה, כאזרחות לא מספיק 500 צלילות קרביות כדי להיות מדריך".

במכון וינגייט נדלקו על הרעיון ואחרי שנתיים של מו"מ נפתח שם המכון ללימודי ארץ־ישראל. ראש החוג הוא שאול זיו. "אני מנסה למכור את הדבר הזה שנקרא ארץ־ישראל בדרך לא מקובלת, בדרך שתשאיר חוויה עמוקה ללומדים. לימודים בשילוב טיולים חווייתיים. בכיתה לומדים את ההיסטוריה של ארץ־ישראל, אקלים, גיאוגרפיה, ארכיאולוגיה, חי, צומח וכדומה. בשטח צוברים כישורים ושעות נסיון בגלישת צוקים, גלישה אווירית וימית, שייט בקייקים ואבובים, צלילה ומשחקי ים ויבשה. למשל, כשלומדים בכיתה על הקנאים יוצאים לאחר מכן לשטח ויורדים למערות שלהם בגלישת צוקים, מטיילים הרבה בארץ בוואריות ועל ראשי ההרים. שם גם מקבלים את ההרצאות.

לפני שלוש שנים פתח שאול זיו גם עסק פרטי, חברת הטיולים "אוויר, ים יבשה". סיורים לימודיים בני יום אחד ועד שמונה ברחבי הארץ, באוויר בים וביבשה. טיולי קומנדו באורחי. הליכה ברגל בליווי הסברים, חצי יום הליכה, חצי יום ראייה, גלישת צוקים, גלישה בים, שיט אבובים על נחלים, טיסה, צלילה, גלישה אווירית. ב־49 שנותיו רגיל שאול זיו להשקיע את כל כולו בפרוייקטים שהוא עושה, ולהצליח. בקטע הזה של "ים, אוויר, יבשה" העסק שלו קצת צולע, לא באשמתו, הוא מאמין. "התיירים שלי עוד לא הגיעו לארץ – הם בדרך".

שאול זיו פתוח להצעות, להדרכת טיולי אתגר. כשחברת אגד למשל, רוצה לתת מתנת גיוס לצה"ל לבני החברים שסיימו תיכון, שולחים אותם לשבוע לשאול זיו. כשקיבוצים רוצי לטייל משהו משהו, הם מתקשרים לזיו. אבל משוגעים כמו אלה ששאול זיו רוצה לעשות להם טיולים אין הרבה, והעסק הזה קצת צולע "השקעתי את כל הפיצויים שלי מהצבא בציוד המשוכלל ביותר לטיולים בגלשנים, מפרשים, ציוד גלישה וחוברות פירסו צבעוניות. הלכתי לחברות התיירות ונסיתי להפיץ את הרעיון. כולם רואים בטיולים מהסוג שלי נוצת זהב בכתר הטיולים שלהם בה יוכלו להתפאר. אבל אף אחד אינו עושה כלום. הגיעו למסקנה שזה יביא להם מעט מאוד תיירים והכנסה קטנה, לכן חבל להם לבזבז אנרגיה וזמן. הם רגילים להביא תיירים לטיולי אוטובוסים בכותל המערבי,

קשה חוכה להרבה אויבים ושונאים, כך תמיד היא דרכו של אדם שמפלס לו דרך לא שיגרתית".

ראש המגמה ללימודי ארץ־ישראל במכון וינגייט ומפקד הקומנדו הימי לשעבר, גר במחסן. כשהוא לא נוסע לאשתו ולילדים בקיבוץ ניר־דוד, הוא גר בדירה שלו בתל־אביב. דירה־מחסן. דירה קטנה בצפון העיר. מאות מטרים של חבלי גלישה, ציוד גלישה, ג'ריקנים, אוהלים ועוד עשרות פריטים בכמויות גדולות שצריך לטיולים שהוא יעשה פעם, כשיבואו התיירים שלו לישראל.

אומרים ש"שאול בחור זהב, אידיאליסט, בעל מעוף, אך בגלל שהוא נאיווי, אולי איננו מסוגל להבין שתיירים בודדים מאוד יבואו לארץ כדי לשחק בקומנדו. הם מעדיפים לשבת רגל על רגל באילת על חוף הים ולהשתזף. קומנדו זה רק למשוגעים"

זה בחדר אחד. בחדר השני, בין עשרות־אלפי השיקופיות והתקליטים של שירי ארץ־ישראל מיטה אחת וזהו. כאן גר מפקד הקומנדו הימי לשעבר. הוא לא צריך יותר. חבל לו רק שהציוד אינו מנוצל ב"פול טיים ג'וב" חבל לו שלא כולם חושבים כמוהו. הוא לא כל־כך מבין למה נופשים ישראליים ותיירים שגמרו יום מפרך של טיול בהרים בשמש היוקדת, רוצים לישון בלילה בבית מלון מפואר. "אני לא מבין מה כל־כך רע בשקי־שינה בטבע, עם מרק טוב שעושים על גזיה ובשר שעושים על האש בטבע".

רואה חשבון של שאול זיו, שרואה את החיים דרך משקפיים כלכליות, אומר לו לשבת בבית, לקבל את הפנסיה הצבאית וללכת לבלות בים. משרה וחצי בוינגייט, חברת טיולים פרטית, תלטורות ופנסיה צבאית ביחד נותנות לו משכורת חודשית שהיא ב־200 אלף שקל יותר מאשר הפנסיה הצבאית נטו. "רואה החשבון צוחק עלי. אבל אל דאגה אני לא אשב רגל על רגל. אולי, אולי זה התחליף שלי לכל האקשן וההתרגשות של הפעילויות המבצעיות שהייתי רגיל להם בעבר. נכון, נכון, כשאני שומע ברדיו על איזה פעולה של יחידה צבאית מקרקר לי בבטן שאני, שאול זיו, משחק בקומנדו אזרחי ולא נמצא שם במרכז העניינים. אפילו לא קראו לי למילואים".

בוקי נאה ■

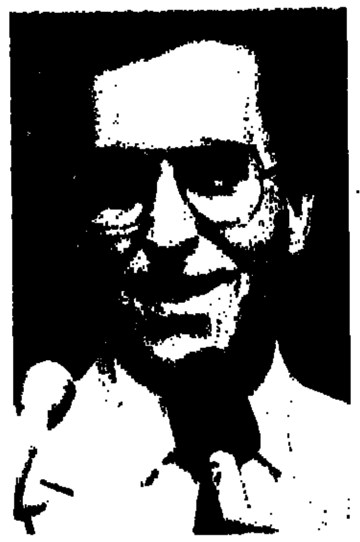

מדור חיובי זה מוקדש בהוקרה לשר האנרגיה, משה שחל, ולכל אלו המצ־פים בקוצר רוח ליום בו תהיה העתונות שלנו, סוף־סוף, אחראית, חיובית וממו־שמעת.

כולם פנו השבוע לפרופ' זמיר בעניין חופש־העתונות. אנחנו גאים לבשר, שאחרי חיפושים רבים, מצאנו עתונאי שיש לו גם מלה (כמעט) טובה על הפרופסור.

אמנון אברמוביץ, שמענו שיש לך מילה טובה על זמיר?

"כן, חופש הביטוי העתונאי חייב השבוע נשיקה על הלחי ליועץ המשפטי לממשלה".

מה החיבה הזאת?

"משום שפרופסור זמיר קטע באיבה הצעת חוק לרישוי עתונאים".

אולי מה שהוא אמר היה הערת אגב או פליטת פה?

"פרופסור זמיר מספיק מבוגר ומיומן כדי להמנע מפליטות פה. אין שום סיבה שלא תתנו לו, המעט, להנות לפחות מהספק ותייחסו לו מחשבה תחילה".

ואלמלא הגילוי של זמיר, אתה מאמין שחוק כזה היה עובר?

"בקרב ממשלתי אני יושב, חוק כזה היה עלול לעבור באין רואה ומהר".

אבל בממשלה יושבים גם שרי מערך?

"נו, וכי יש הבדל כבגון זה בינם לבין שרי ליכוד? אלה גם אלה הולכים לעתונאי, כהגדרת ד"ר בורג, כפי שהולכים להסתפר: רק כדי לצאת יותר יפים".

והגילוי של זמיר חסם את החוק הזה?

"לפי שעה כן. נא עיין בנסיגתו של משה שחל".

בינתיים (כמעט) טוב

לפני חצי שנה דורי בן־זאב כתב את "שיר הקבלן": "טוב להיות קבלן/ זה מקובל בחברה/ טוב להיות קבלן/ תהיה לך דירה". אז זו היתה בריחה. היום זו בריחה מאקאבריות. כולם (כמעט) מתמוטטים.

דוד אלפרן, מנכ"ל "רמט". איך זה להיות קבלן שלא פשט את הרגל?

"תשמע, זה ממש תחושה נורמלית של מי שניהל את ענייניו בזהירות ובהגיון. צריך לדעת להגביל את הפעילות, בלי לפגוע ב"קלרין". אסור להכנס לתלות – לא בבנקים, לא באף־אחר".

מה שקרה ל"קלרין" מעורר בך ודאי רגשות מעורבים – מצד אחד השתתפות ברגשותיו של קולגה ומצד שני, התפנתה לך חתיכה נוספת מהשוק.

"זה שיש צער זה ברור. תמיד מצער לראות מישהו שעבד והפסיד. הוא בטח חשב טוב ובסוף לא יצא לו. לגבי התפנות השוק – במילא השוק מצומצם ורק מי שיודע מה לעשות ואיך, יצליח להשאר בשטח. אין בזה סיפוק משום סוג שהוא. החיים נמשכים".

המצב לא גורם לך לרצות לעבור [illegible] או משהו כזה?

"אני למעלה מ־30 שנה מנהל את החברה. מאוחר מדי בשבילי להחליף את עורי. צריך, פשוט, לעבור את התקופה הזאת בזהירות, בלי להשתויץ. בסוף יהיה בסדר".

הכל (כמעט) טוב

ש"ס, השבוע, לא איימה לפרוש מן הממשלה. לא איימה לפוצץ את הקואליציה. לא איימה. איזה יופי! מחמם לב. פוליטיקה למופת, באמת כל הכבוד.

השר יצחק פרץ, ברכותינו. אנחנו מבינים שהשנה האזרחית החדשה התחילה ברגל ימין, הכל טוב?

"בראשית דברי אני מוצא לנכון להזכיר שהשנה התחילה בראשית תשרי. זוהי השנה היהודית שלנו. רק אז אנו מאחלים 'שנה טובה'. באופן כללי אני רוצה להגיד לך שאני אדם אופטימי. בוודאי שיהיה טוב. אבל בחוץ להרגשות הבסיסיות שלי – באופן ריאלי אני מקווה שאנחנו עומדים בפני התפתחויות כלכליות חיוביות. אפילו חיוביות יותר מאשר הציפיות שלנו בממשלה. ההתפתחות הזאת תעזור גם לבטחון, לחינוך ולנושאים התורניים. בכל אלה, ברוך השם, יש שיפור".

ובנושא המדיני?

"קשה לי לחזות מראש. זה יכול להשתנות מהיום למחר".

אתה מרוצה גם מהמצב בנושא הדתי?

"בוודאי שלא. עניין השבת מכורסם. המרכז (המורמוני) לשמד־והתבוללות הולך ונבנה מול בית המקדש. חוק השבות מטריד אותנו מאוד. יחד עם זאת אני שמח לאמר שנפגשתי לפני שבוע וחצי עם ראש הממשלה והתרשמתי שהוא דוגל, באופן נחרץ, בשמירת הסטטוס־קוו בנושאים הדתיים. אנחנו לא מעוניינים לשנות את המצב, רק לשמור על הקיים".

אני שם לב שאתה לא מזכיר את עניין "מיהו יהודי".

"רגע, כל דבר בעיתו. אנחנו לא מתכוונים להרפות בעניין 'מיהו יהודי'. לא ניתן שגויים יסתננו לעם־ישראל. נעלה אותו שוב בעוד שבועיים־שלושה ואם הוא לא יתקבל ננסה להעביר חוק חילופי שייקרא 'חוק בתי הדין הרבניים' שמשמעותו המעשית דומה".

כל מי שהמדור החיובי הזה שיעמם אותו, או עיצבן אותו, מוזמן להפנות את טענותיו לשר משה שחל, טל: 551211 – 02. רח' יפו 234, ירושלים.

יאיר לפיד ושמואל רוזן ■

גרפיקה

ה... פולני

פגובסקי: כרזה להצגה (הבלאדה של נראיימה)

גרפיקה פולנית זה כינוי שבח, ולא כינוי גנאי ■ הפוסטרים המדליקים ביותר בעולם נוצרים דווקא שם ■ היכרות עם חלק מהם, בעיקר הפוסטרים של אנדרי פגובסקי, שזכה השנה בפרס ראשון על יצירתו ■

נחיריים הישראליות רגישות מאוד לניחוח שמריפה התרבות הפולנית בארץ הקודש, שמתמצה בדרך כלל בשילוב של דג מתוק, וענן בושם שנתקע במעלית. אל השילוב הזה חודר לפעמים ...ך ולאנסה בצבעים, ופה מסתיימות בדרך כלל האסוציאציות ...שפא פולין, אם לא נרחיק כמובן, לשנות הזוועה של מלחמת ...עולם השניה.

...הרבותניקים אולי ישוויצו גם עם אנדז'יי וויידה. אבל פולין, ...מנה, היא מעצמה בתחום אמנות הכרזות (הפוסטרים), וכיום היא ...שנילה בעולם באמנות זו. אפילו אמריקה יכולה לפעמים ...להשתחוות בענווה מול הישגיה של אמא פולין בשטח זה.

...מבט ראשון מרפרף על הפוסטרים הפולנים, העין קולטת ...מקבריות בוטה. גם במבט שני. ערוות אשה כבולה בחבלים, ...הפוקים לעור הרך במסמרים קטנים בסדר מופתי. אין שם שום ...ומר גם. גם בלי דמיון פרוע, קצת כואב להסתכל על זה. העילה ...לכרזה פירסומת למחזה פולני. הקשר בין תוכן המחזה לכרזה לא ...חזק במיוחד. אבל אף אחד לא כועס על האמנים הפולנים. ככה זה ...שם. אמן הכרזות מקבל הוראות מהבטן שלו. רק מהבטן, ושום תוכן ...של מחזה לא יקלקל את התחושה שזורמת מהקרביים אל קצה ...המכחולות הפולניות. ללא ספק, אמנות במובן הטהור של המושג.

...לצד המקאבריות שמקרינים הפוסטרים המזרח־אירופאים הללו, ...חלק, בשקט יחסי, יאוש. פרצוף של גבר. על הראש כובע צמר די ...מרופט. הפנים חבושות בבעין תכריך. אין מקום לנשום. הפוסטר ...צריך לשים סרט יגוסלבי שהוקרן בפולין. נדמה, שלא משנה ...מה נושא הכרזה, תמיד ינצח איזה יאוש פולני, שעומד מעל המדינה ...כמו ענן אפור כבר הרבה שנים. אין באמנות הזו ארום צועק, ...אין צהוב צועק, אין שום צבע צועק. הצבעים אחידים, שקטים, ...ומסר – לא.

...תרבות הכרזות בפולין החלה בשנות החמישים בעיר בשם ...ורוצלאב, שהיה מי שהישווה אותה לגדה השמאלית של פריז. שם ...גל אושן, צמח מרכז אמנותי פעיל ותוסס. שלושה מתלמידי בית ...הספר המקומי לאמנות, החלו למעשה, לעסוק במה שיקרא מאוחר ...יותר – אמנות הכרזות. מחוסר יכולת להתבטא, בגלל המרחק מעיר ...הבירה, ובעקבות הצורך של במאים לפרסם את הצגותיהם, החל ...נשף גובר והלך לכרזות. יוצרי הכרזות, שהגיעו מתחום האמנות, ...ולא מתחום הפירסום והשיווק, היו אלה שעיצבו את אופיין ...הייחודי־אמנותי של הכרזות הפולניות, שנותר דומיננטי עד היום.

...ערכות הפוסטרים הפולנית הבינה מיד שלא יפה לקמט פוסטר, ...או לתלות אותו עם דבק על הקיר. אפשר גם לשים במיסגרת. כבר ...משנות השישים הוצגו הפוסטרים בגלריות ונאספו באוספי ...מוזיאונים. לצד הכבוד הגדול הזה שזכתה לו אמנות הכרזות, היו ...הכרזות גם מודבקות על לוחות המודעות שבעיר, ולוח מודעות ...מאורש, בניגוד ללוח מודעות מערבי, נראה כמו תערוכת ציור.

המשך בעמוד הבא

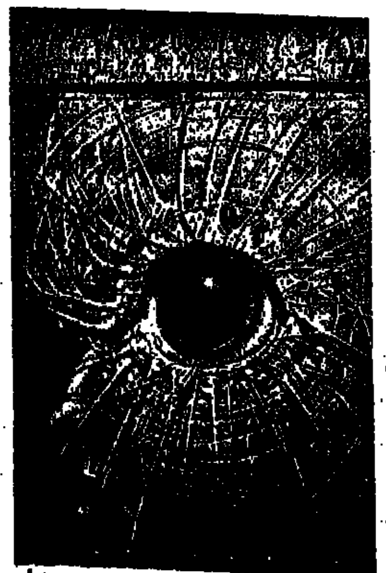

סטרוז'בייאסקי: כרזה לתערוכת פוסטרים שלו במוזיאון לאמנות מו־דרנית בניו יורק. פגובסקי: כרזה לסרט פולני (ללא קץ)

מיכל קפרא ■

גרפיקה

למעלה: ג'ון לנון, למטה: כרזה להצגה

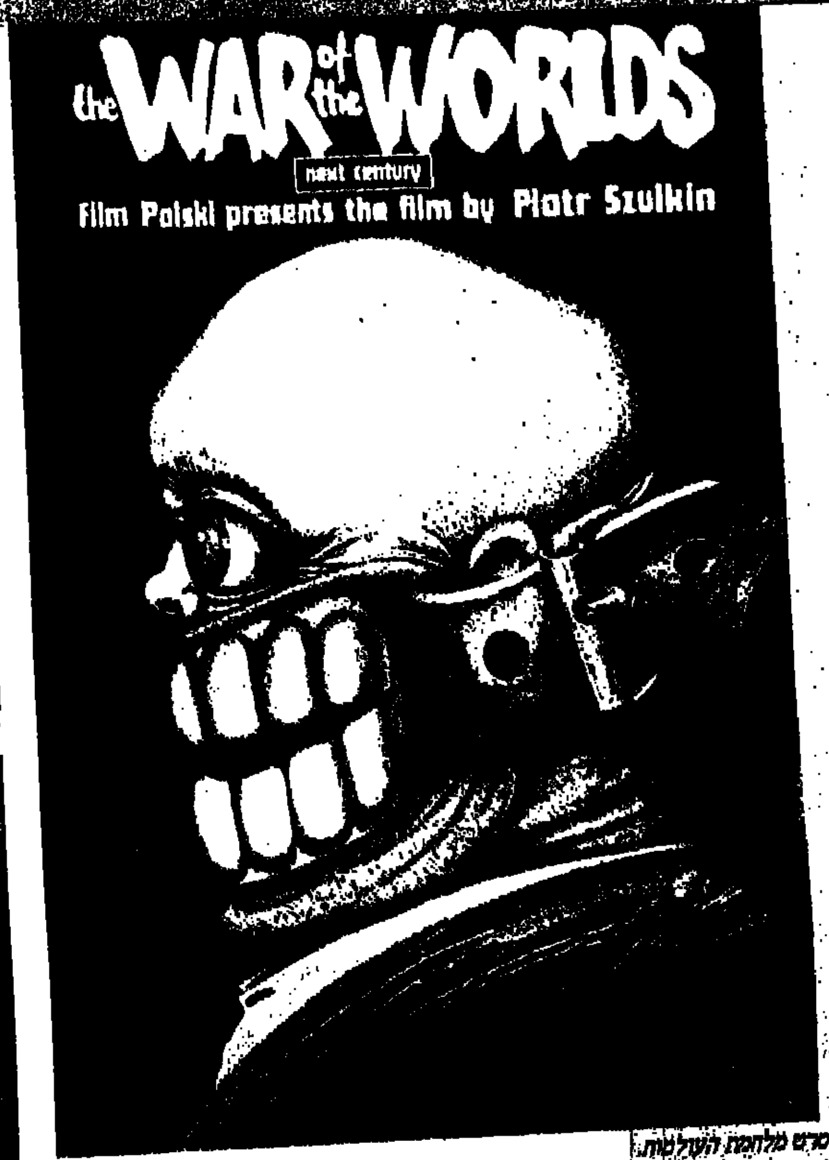

כרזה לסרט מלחמת העולמות. המקאבריות האופיינית לפוסטר הפולני (כל הכרזות בעמוד זה של אנדרי פגובסקי)

סוף מהעמוד הקודם

הכרזות כמעט ללא יוצא מן הכלל נוצרו למען מחזות תיאטרון, הקרנות סרטים וקירקסים. השילוב הזה בין אמנות אחת לשניה, לא הדגיש את האלמנט השיווקי, ולא הכביד על דמיונו היוצר של צייר הכרזה.

בשנה שעברה חגגה התערוכה הורשנתית של כרזות בוורשה, את העשור לפעילותה. תערוכה זו בוורשה הפכה למקום עלייתם לרגל של מעצבים ואמנים מכל העולם. כמדליית הזהב זכתה כרזה פולנית שמפרסמת הצגת באלט בשם "גויה". בכרזה מצוייר במשיחות מכחול גסות פרופיל אשה בצבעים חומים. שני קרני אייל מקיפים את הראש, ונעוצים עמוק בתוך ארובות העיניים. אכזרי.

למרות מגבלותיו של מדיום הכרזה, הצליחו הפולנים לשים את הדגש על ביטוי גישת האמן למציאות. המעצבים הגבירו את מעורבותם הרגשית בעשייה, כך שזו משקפת יותר את אישיותם מאשר את אקט הפירסום. שלא כמו במדינות המערב, שם הפוסטרים מתפקדים כמדיום פירסומי המשרת את המוצר הנמכר, ולכן הדגש הוא על צילום מוצרים, בפולין ניתן לאמן חופש בלתי מוגבל. חופש זה הוא שעודד את האמנים לבחור בשפת הכרזה כיעד אמנותי.

על הריצפה פזורים עכשיו הפוסטרים של אנדרי פגובסקי. אנדרי פגובסקי, מן המובילים באמני הפוסטרים הפולניים, יצר לאחרונה קשר עם אברהם הירשזון, שביקר בפולין, הוא מסר לו חלק מ־400 הפוסטרים שצייר עד כה, והביע רצון לקיים תערוכה בישראל. בכלל, באגודת הציירים הפולנית, שאליה שייכים גם מעצבי הכרזות, יש התעניינות רבה בשיתוף פעולה מחודש עם ישראל. הוותקים יותר שבין ניהם, זוכרים את ימי היחסים התקינים, ומעלים אפילו שמות ציירים ישראליים שהשאירו עליהם רושם, ביניהם אהרון גלעדי.

בפוסטרים של פגובסקי, ראש אשה כבול בגדר ברזל פרוזה, גולגולת, אליה מחובר חוט שידרה מתעקל, שעולה מעלה והופך לסיכת בטחון, יותר פאנקיסטי מכל הפאנק המערבי. גבר ואשה חסרי פנים, רוקדים בגוונים חומים. מכל צד שלא מביטים, יוצא איזה מסר אפוקליפטי.

ובראש הפוסטר, באופן שרלטני לכאורה, רשום שם המחזה או הסרט, שהכרזה מייצגת. „רואים שהם לא גרפיקאים", אומר גרפיקאי ישראלי שראה את הפוסטרים. „גרפיקאים לא היו מעיזים לכתוב כך את הטקסט. רק אמנים יכולים להרשות זאת לעצמם".

הכתבן: סרט.

מיכל קפרא ■

אמריקה וכאן

כתב חוץ

בא לארץ. בוב סימן, אחד מעיתונאי הטלוויזיה האמריקנים הכוכבים, מן הסוג שהפך לאחרונה לגיבור בסרטים.

באגף החדשות של סי.בי.אס. הוא נחשב לאחד מבכירי הכתבים. דק גזרה, אלגנטי ותמיד מזכיר לי את יואל מרקוס מ„הארץ". זהו בוב סיימן כוכב חדשות אמריקני. בתקופת שהותי בארה"ב ראיתי אותו באמצעות האקרן בכל פינה שיש בה חדשות בעולם: בארה"ב בתקופת הבחירות לנשיאות, במרכז אמריקה אצל הלוחמים בסנדיניסטים, במזרח הרחוק, באירופה וכמובן אצלנו במזרח התיכון.

בוב סימון חזר לארץ לפני שבועות אחדים כדי להחליף את הכתב הקבוע של סי.בי.אס. דון מקניל שיצא לחופשה. סימון שמח מאוד לשוב לישראל, הנחשבת אצל העיתונאים בעולם כמקום שירות מועדף. בראש ובראשונה בגלל האירועים הזוכים לכותרות, אבל גם בשל רמת החיים והפתיחות הישראלית.

• במסיבת סילווסטר שהיתה בירושלים בביתו של הרי – נציג של הליגה נגד השמצה בישראל – נכח כמובן מאליו גם בוב סימן וכולם שמחו לראותו שוב בארץ. סימן עשה שלוש שנות של שליחות עיתונאית בישראל לפני שנתמנה לתפקידו הבכיר בוושינגטון.

„מכונת־הזמן"

ימי המדע־הדמיוני מתקרבים. מטוס העתיד, שיטוס מהארץ לניו־יורק בחצי שעה, עכשיו בתיכנון.

אתה עולה על מטוס „אל־על" בנמל בן גוריון ביום שני באחת אחר־חצות, ונוחת בנמל קנדי בניו־יורק ביום שלישי בשעה חמש וחצי בבוקר. שעתיים אחר־כך, בתום ארוחת בוקר, אתה כבר בעיצומה של פגישת עסקים במנהאטן.

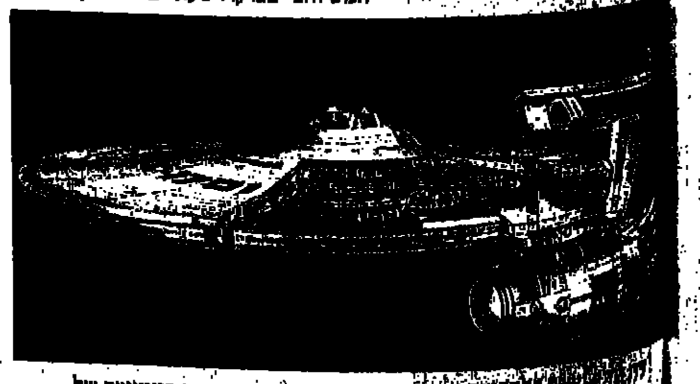

באחרונה מסרו דוברים של המימשל האמריקני ומקורות בתעשיית המטוסים שפערי הזמן עשויים להתבטל כמעט כליל. חברות אמריקניות ענקיות עוסקות עתה בתכנון מטוס העתיד, שיתבסס בעיקרו על הנסיון שהצטבר בהפעלת מעבורות־החלל שבתקופה האחרונה ממריאות ונוחתות כמעשה של יום־יום. יש מי שמטילים ספק בכך שהמטוס המתוכנן הזה אכן ימריא אי־פעם, ואם כן – רק לאחר תהליך ייצור שיימשך שנים ויעלה בליוני דולרים. אבל האמריקנים ממשיכים לעסוק בתכנון במרץ.

הכוונה היא ליצור מעין שילוב של מעבורת־חלל ומטוס־נוסעים, שניתן יהיה להמריא עמו מנמלי־תעופה רגילים. התוכנית הראשונית קובעת כי כלי־הטיס החדש יהיה בסדר־גודל של ג'מבו לערך ויכיל יותר מארבע מאות נוסעים. על־פי תחשיבים שכבר נעשו – טיסה מחוף לחוף בארה"ב תימשך 12 דקות בלבד (במקום חמש וחצי שעות בקירוב), וטיסה מניו־יורק ללוד תימשך לא יותר משלושים דקות.

כבר עתה נראה לנו שהמרחק בינינו לבין ארה"ב מתקצר והולך. חומר הנשלח אלינו מניו־יורק במוצאי־שבת, מגיע ביום ראשון. אם תתגשם התוכנית הנ"ל, דומה שאכן פערי־הזמן יצטמצמו עד שכמעט יעלמו לגמרי.

פאשלת הנגמ"ש

הצבא האמריקני הסתבך בייצור נגמ"ש חדיש, שמהווה מלכודת אש ליושבים בתוכו

לפני חודשים לא רבים היתה פרשה הקשורה במערכת נ"מ, שבמקום לפגוע במטוסים מנמיכי טוס, לא פגעה אפילו במסוקים איטיים. עכשיו מתגלגלת באמריקה שערוריה חדשה הקשורה בייצור רכב קרבי אשר עלול להפוך לאבוקה בוערת כאשר מוטחים בו קליעי נ"ט מתוצרת ברית־המועצות.

אם כאן היו נחשפות פרשיות כאלה, היתה המדינה כמרקחה. אצלנו, בכל כמה חודשים דנים מחדש בכדאיות ייצור הלביא, כאשר מדובר בהשקעה של שני מיליארד דולאר. ואילו באמריקה, מערכת הייצור של 2000 נושאי הגייסות המשוריינים מטיפוס "בראדלי" מחייבים השקעה של 13 מליארד דולר. עכשיו יש נציגים בקונגרס האמריקני הטוענים כי נתגלתה פאשלה רצינית בפיתוח ה"ברדלי".

מדובר בנגמ"ש חדש, שנועד להסיע שיבעה לוחמי חי"ר לשדה הקרב. חיל היבשה של ארה"ב הזמין את הנגמ"ש הזה, ומתכנניו לא שעו להפצרות מומחים מחיל האוויר לבדוק קודם לכן את עמידותו בתנאים של קרב אמיתי. קולונל מן הארמי דחה את הטיעונים של האייר פורס, ואמר להם משהו בנוסח – תרדו מן הגב שלנו.

עכשיו מתברר כי בניסויים הוכח שקליעי נ"ט מתוצרת ברית המועצות מדליקים את הנגמ"ש, שחלק גדול ממרכבו עשוי לוחות אלומיניום. הסיפור הפך לשערוריה, וחיל־היבשה נכנע לבסוף. סכום של חצי מליארד דולאר הוקצע כדי לגרום לשיפורים בתחום האיכות. אם השיפורים האלה ימומשו, נראה כי ה"ברדלי" – שהוזמן אגב גם על ידי צבא ירדן – לא יהיה מונית לשדה־הקרב אלא נושא גייסות משוריין הראוי לשמו.

גבור אמריקני

איפה הסבתא שתפסה את צבי גור, ואיפה ההתנהגות האמריקנית המקובלת במקרים כאלה.

הסבתא שלכדה את צבי גור זכתה לתעודת הוקרה מטעם שר המשטרה, לכמה דקות בטלוויזיה, לטורים קצרים בעיתונות ושבה להיות גיבורה מקומית במשפחתה ובשכונה שבה היא מתגוררת. באמריקה היא היתה הופכת לגיבורה לאומית.

באמריקה סיפור כזה לא מתרחש כל יום. שם, לכל היותר, שלף ברנרד גאץ אקדח ברכבת התחתית וירה בדם קר בארבעה נערים שחורים שביקשו ממנו חמישה דולר. אין שם גילויים כמו של הסבתא אסתר יפה ונהג האוטובוס רמי כפיר שלכדו את הרוצח הנמלט צבי גור. כאן רבים קיבלו כמובן מאליו את התנהגותם של השנים, וחזרו לסדר היום.

אסתר יפה. בארה"ב היא היתה נחשבת לסיפור גבורה ענק.

באמריקה אפילו הקורבנות אינם מנסים להתמודד עם הפושעים. לפני חודשים אחדים כאשר עבר ככאי מניו־יורק כשעה שתיים לפנות בוקר בפינת רחוב שמונים ושלוש והשדרה השלישית והותקף על ידי שלושה שודדים, הוא שלף אקדח וירה באחד מהם. העיתונים ציינו כי הוא הרג מן הנורמה המצערת. בדרך כלל האזרח האמריקני איננו מתגונן. כאשר נרצחו נשים ברבעים הגונים או בפרברי הפשע, הציבור עמד בדרך כלל מנגד. אחר־כך, בשיחזור הפשע, נתברר כי זעקות הקורבנות נשמעו דקות ארוכות, ורבים לא העיזו אפילו לצלצל למשטרה. עכשיו יש שם השפעה מסויימת לסרטים כמו „ראמבו", והמאצ'ו האמריקני מעיז יותר ויותר להתמודד עם אלה הפוגעים בבטחונו ברחוב או בבית. אבל גילויים כמו של אסתר יפה ורמי כפיר נדירים מאוד באמריקה. ואין שם אפילו הרבה מקרים כמו של נהג המונית אברהם לוי מרמלה שנאבק עם תוקפו והציל בכך את חייו.

יעקב ארז ■

هكذا من الأصل

הר... של המ...

אירים שר, בת 18, בסוף ינואר צה"ל מקבל אותה. גרה בהרצליה. משוגעת על ריקוד־עם. היתה גם בלהקה הייצוגית של הרצליה. אוהבת תיאטרון. איזו הצגה ראית לאחרונה? „קידוש. ואהבתי מאד". ■ מזמן לא היתה המלצה כל כך יפה להצגת תיאטרון.

צילום: מנחם עוז ■

נעליים „מגה"
בגד: **יופי־רז**
איפור: אסנת עילם־קדמי
שיער: ינקה „קליפ"

תלוש השתתפות בתחרות „הרגליים של המדינה"

בעמוד זה צילום של מועמדת בתחרות, הנערכת בחסות „מגה תעשיות נעליים". התבונן בצילום ודרגו את המצולמת לפי טעמכם האישי, בדירוג שבין 1 ל־10 (1 – הציון הנמוך ביותר: 10 – הציון הגבוה ביותר). רשמו בתלוש את הדירוג שהענקתם לה, את שמכם, כתובתכם, מספר הטלפון שלכם ומספר הנעליים. גזרו את התלוש מן העתון, הדביקו אותו על גב גלויה – ושלחו למערכת. בכל שבוע יוגרלו בין שולחי התלושים חמישה זוגות של נעלי „מגה", גם לגברים וגם לנשים. שמות הזוכים בהגרלה מתפרסמים בעמוד 5 של „גבר לעניך". הם מתבקשים להתקשר למערכת כדי לתאם את קבלת הפרסים. הכתובת למשלוח התלושים: תחרות „הרגליים של המדינה", „גבר לעניך", „מעריב", תל־אביב, מיקוד 200־61, ת.ד. 20010.

„הרגליים של המדינה", תלוש מספר 9

הדירוג שלי לנערה המופיעה בצילום הוא ______ (רשום מספר מ־1 עד 10)

שמי: ______ טלפון: ______

כתובתי: ______ מספר הנעליים שלי: ______

מסע

צפון יוון, לא הרחק מסלוניק, חצי־אי שנופיו המרהיבים הם שילוב פראי של הרים וים ■ כאן, בהר אתוס, שוכנים כמה מהמיוחדים והמופלאים במנזרי הכנסייה האורתודוקסית, ובהם שכיות־אמנות הסטוריות יקרות־ערך ■ אך הכניסה לאיזור מוגבלת „לזכרים בלבד", ואסורה לא רק על נשים בנות־חווה אלא גם על כל בעל־חיים ממין נקבה... ■

ועידת העתונאים שהתקיימה זה לא כבר בעיר סלוניקי שביוון התנהלה כמעט על מי מנוחות, עד אשר נציגת בלגיה, מיה דורנרט, הכריחה ממש את היו"ר הסובייטי להעניק לה את רשות הדיבור. בקול רועד מהתרגשות הודיעה העתונאית הבלגית, נשיאת אגודת העתונאים בארצה, שאין היא רוצה, אמנם, לפגוע במארחי הועידה – חברי אגודת העתונאים של מקדוניה ותרקיה – אך היא דורשת שיבוטל הטיול המתוכנן להר אתוס, זאת משום שאיזור זה סגור בפני נשים.

מדובר באחת מלשונות חצי האי חלקידיקי בצפון יוון, שכבר לפני למעלה מאלף שנה בנו עליה נזירי הכנסיה המזרחית האורתודוקסית את מנזריהם וניתקו עצמם מן העולם. מחסום המוצב על הכביש המחבר את הלשון של חצי אי אתוס אל יתר חלקי יוון, ומופעל בידי הנזירים – מועיד, באופן הכי ברור – את הכניסה לאיזור למין הזכרי בלבד. הכניסה אינה אסורה רק על נשים, אלא על כל יצור ממין נקבה – תרנגולות, עיזים, חתולות, כלבות. כל אלה לא ייכנסו בשערי האיזור שבו כ-20 מנזרים חבויים בין הסלעים שבמורדות ההר ובהם כמה משכיות־האמנות הנפלאות ביותר של התרבות הביזנטית. ציורי־קיר, איקונין, ספריות ובהן כתבי־יד מעוטרים ושאר חפצים שכאילו לקוחים מעולם האגדות. ההר עצמו מתנשא לגובה של 2000 מטרים, והוא הר השני בגובהו ביוון לאחר הר אולימפוס, כמובן. המצוי כ-80 קילומטרים מדרום לסלוניקי.

העתונאים היוונים, בעזרת סיוע תקציבי נדיב של ממשלת ארצם, ארגנו את ועידת העתונאים לכבוד מלאות 2300 שנה לעיר סלוניקי, שנוסדה על־ידי אלכסנדר מוקדון ונקראה על שם אחותו. הם היו משוכנעים שמאה האורחים שהוזמנו מ-40 מדינות ישמחו לבקר גם בהר אתוס במסגרת שני ימי הסיורים בתום הועידה, שכן תיירים רגילים המגיעים ליוון מתקשים להגיע לאיזור מבודד זה, שהכניסה אליו מחייבת קבלת אשרה מיוחדת מטעם שלטונות הכנסייה.

בהתאם לתוכנית היו העתונאים צריכים לצאת באוטובוסים מסלוניקי דרך האיזור ההררי היפהפה של חלקידיקי ולהגיע לאורנופוליס, כפר דייגים שנהפך לאתר תיירות ושוכן במרחק של כ-120 ק"מ מסלוניקי. באורנופוליס המתינו לעתונאים שתי ספינות קטנות, האחת לגברים שבחבורה – והשניה לנשים. הכוונה היתה שהגברים יעגנו ליד כמה מן המנזרים ויבקרו בהם בעוד שספינת הנשים תקיף את חצי האי כולו. הנוסעות יראו אמנם יותר מנזרים, אך יאלצו להסתפק בצפייה מרחוק.

„אין בלבי שום טינה כלפי נזירי הר אתוס" – אמרה מיה דורנרט: „הם רשאים לקבוע את סדרי־חייהם כרצונם ובוודאי שלא עולה על דעתי להציע לבטל איסורים שנתקבלו לפני אלף שנים. אך אנו, בעתונאים, איננו צריכים להשתתף בסיור שעיקרו הפרדה ואפלייה של 50 אחוזים מאוכלוסיית העולם. תארו לכם שהיה מתברר לנו, בבואנו לסלוניקי, שהכינו לנו תוכנית סיורים המבוססת על אפליית יהודים, אפליית שחורי־עור או אפליית ערבים. האם גם אז היתה מתעוררת בכלל השאלה האם רשאים אנו להשתתף בסיורים מעין אלה?".

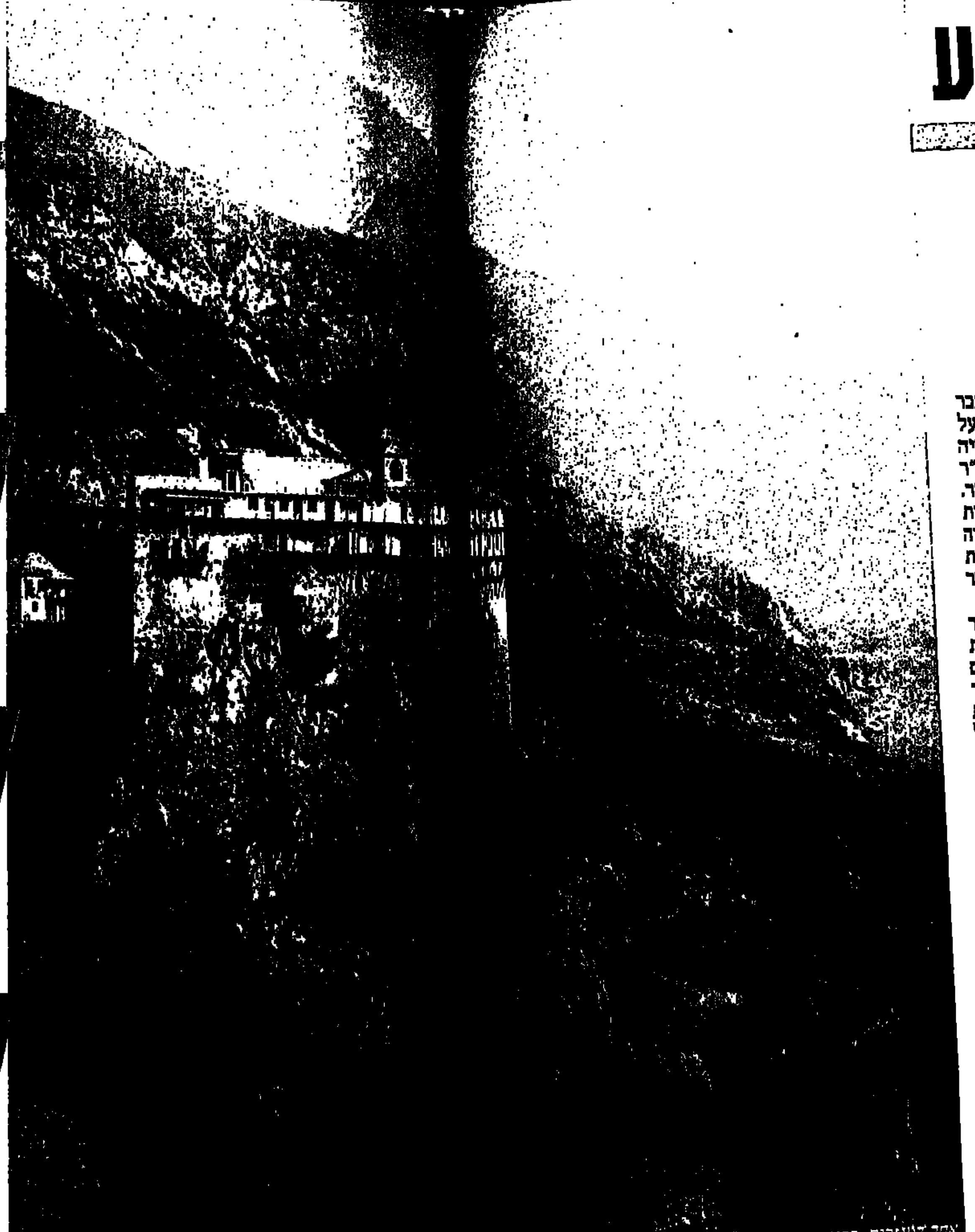

אחד המנזרים. ברקע פסגת האתוס; נשים יכולות לראות את דיר...

מחיאות־הכפיים הנלהבות בהן נתקבלו דבריה עוררו את הרושם שהוועדה המארגנת של העתונאים היוונים, שיצאה להתייעצויות, תאלץ אמנם לקבל החלטה בדבר שינוי מסלול הסיור. אולם אז זכו היוונים בסיוע ממקור בלתי־צפוי. העתונאים ממדינות הגוש הקומוניסטי התעוררו לפתע וקבלו על ה„חוצפה של קומץ פמיניסטיות" שהעליבו בתוקפנותן את המארחים האדיבים.

חלינה ביקובסקה, בלונדינית מטופחת מוורשה הדוברת אנגלית רהוטה, טענה שאין היא רואה כל פסול בכך שאין מתייחסים אליה כאל גבר. „כאן בסלוניקי" – גילתה – „אני מוצאת מדי ערב פרחים

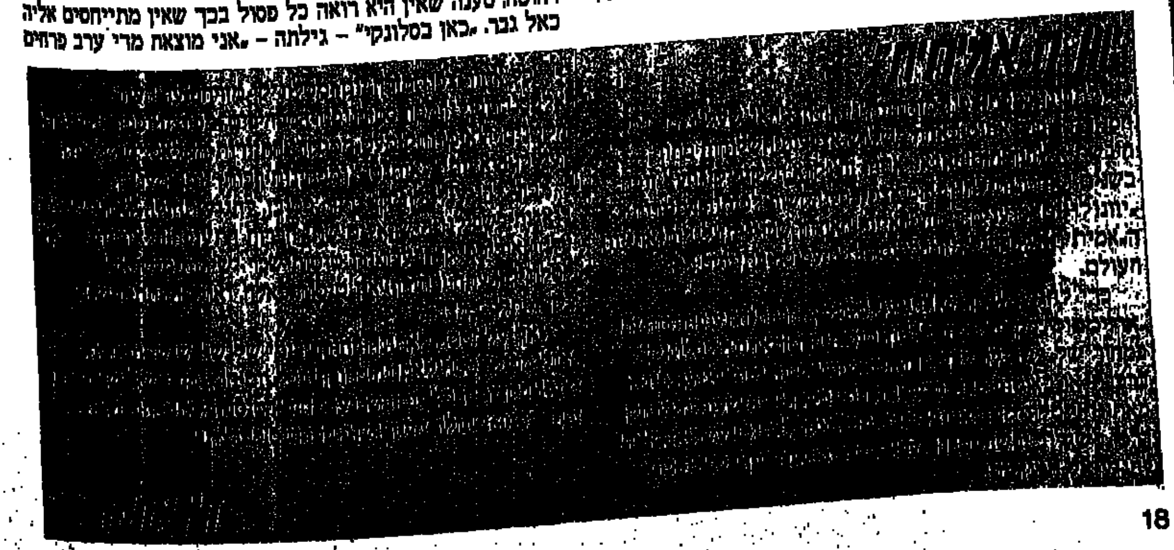

מתוך ציורי איקונין של נזירי הא... דר לגברים בלבד.

חצי־אי לגברים בלבד

מגורטל חדרי במלון. הדבר מחמיא לי ואיני רוצה שיחס זה יפסק"... הנציגים הרוסים היו רומנטיים פחות. הם דרשו מן המארחים להתעלם מ„דברי ההבל" של הבלגית, וטענו כי מי שאינו רוצה להשתתף בסיור להר אתוס „יכול לנסוע הביתה".

כאשר חזרו חברי הוועדה המארגנת לאולם הוועידה לאחר התייעצות והודיעו ש„אין ביכולתם לשנות את תוכנית הסיורים, מכיוון שקבלן ההסעות יתבע אותם למשפט בעוון הפרת חוזה" – היה ברור שמרידת הנשים דוכאה... הגברים שבחבורה זכו, אם כן, לבקר באתר הקוסם.

לכאורה, למי שזכה לבקר במנזר סנטה־קתרינה בסיני, לא היה חידוש רב במפגש עם מנזרי הר אתוס שרבים מהם נוסדו באותה תקופה בה התיישבו הנזירים ב„סנטה". לא רק הארכיטקטורה של המבנים, גם סגנון קישוטי־הפנים, העיטורים האמנותיים שבכתבי־היד והאיקונין ואפילו סדר־היום בחיי הנזירים מזכירים לנו את אלה המצאים והנהוגים במנזרים היוונים־אורתודוקסים במקומותינו. אף־על־פי־כן ואולי דווקא משום כך הגענו, הישראלים שבחבורה, למסקנה שמי שלא ראה את מנזרי הר אתוס אינו יכול לעמוד על התרומה המיוחדת של אמנות המנזרים המזרחיים לתרבות בכלל. יחודם בשילוב מרתק של נוף מרהיב של הר פראי וחוף ים סלעי ונעש עם מבנים השוכנים בו בהרמוניה כמו־מיתולוגית. המנזרים גם גדולים יותר מאלה המוכרים לנו ויותר משופעים באוצרות אמנות.

מנזרי הר אתוס שכיום מקבלים תמיכה ישירה מממשלת יוון, נהנים מזה מאות שנים מפירותיו של רכוש ניכר, בעיקר רכוש מקרקעין. לכל מנזר ומנזר יש אדמות ומבנים משלו בחלקים שונים של יוון. בימי הביניים הם זכו גם לתמיכה ישירה – ונדיבה ביותר – של קיסרי ביזנץ, ובעת החדשה תפסו את מקומם של אלה הצארים הרוסים ששלחו לכאן לא רק כסף, אלא גם נזירים. גם היום קיימים בצד 17 מנזרי ההר היוונים גם מנזר בולגרי, מנזר רומני ואף מנזר רוסי, שהם בין הגדולים והמפוארים במקום.

המבקר ב„עולם הגברים" של הר אתוס אינו יכול שלא להתרשם מן הפער בין העושר והפאר בחלקים הציבוריים של המנזרים לבין חיי היומיום של הנזירים, הדלים והאפורים. בכנסיות, שכל אחת מהן מחולקת לשלושה אולמות, בולטים בציורי הקיר צבע הזהב והצבע השחור (המהווה רקע לכל הציורים המתארים אירועים בעולם הזה לעומת ה„אירועים" בעולם הבא – שרקעם לבן). בכל מנזר מצוי בניין אחד או שניים הצבועים בארום כהה, צבע האדמה, המדגיש את הדראמה בנוף הכללי של סלעי ענק. חומות אבן ובניינים עתיקים ומרשימים השלובים זה בזה.

בעבר חיו בכל מנזר כ-80 נזירים ויותר. כיום יש בכל אחד מהם לא יותר מכ-20 נזירים המקבלים עליהם משטר חיים סגפני. עם השכמה בחצות, תפילות כמעט עד אור הבוקר, עבודה קשה במרבית שעות היום וכיבוי אורות עם חשכה. בשל מספרם הזעום של הנזירים מבוצעות מרבית עבודות האחזקה והבינוי על ידי עובדים מן החוץ.

בשנים האחרונות גדל משנה לשנה מספר התיירים המגיעים לצפון יוון ואינם רוצים להפסיד את החווייה שבביקור בהר אתוס. ישנם גם סימנים למעט יתר־חופש בחיי הנזירים – כמו מתן רשות לביקורים תכופים יותר מבעבר אצל בני משפחותיהם באיזורים יוון האחרים. עם זאת, במסורת אחת אין נוגעים והיא נשמרת בקפדנות יתרה – המסורת האחת המייחדת את הר אתוס ומבדילה בין המנזרים שעליו לבין מנזרים במדינות אחרות: הכניסה לחצי האי היא עדיין „לזכרים בלבד".

יובל אליצור ■

שבוע 8

מועדון גבר לענין | לקוראי מעריב | מושג חדש בעסקים

מדריך קניות עם הטבות וחויות, ליודעים לחיות, בחסות "גרין קארד" — כרטיס החסכון שלך!

1,000,000 שקל בהגרלה שבועית!

וסוף שבוע זוגי מלון אסטוריה ת"א (פנסיון מלא) כל שבוע

יוגרלו בין השולחים חשבונית + מודעת בית העסק המתפרסים במדור זה.
את החשבונית בצירוף המודעה משבוע הקניה יש לשלוח תוך 7 ימים מיום הקניה
למשרדי חב' גרין־קארד בע"מ דיזנגוף סנטר 610 ת"א.

כל קניה (חשבונית) נוספת תגדיל סיכויך לזכות!

בהגרלת מועדון "גבר לענין" מס' 6

■ מיליונר השבוע: מר כלף איתן, מנצרת עלית. שביצע רכישתו: בקורניש־הן מגדל העמק.

■ נהנה השבוע: מר אופק גיל, מהרצליה. שביצע רכישתו: במכון לאגזוזים "השלושה" א. התעשיה חולון.

פז מנחם — תחנת תידלוק. ניגוב חלונות חינם. שרות עם כל הלב. כביש ראשל"צ נס ציונה. טל. 996921

אביזר — חשמלאות רכב, חילוץ בדרכים, אביזרי רכב, רדיו טייפ, אזעקות — הרכבה במקום. שרות אדיב ונאמן. טל. 996921

אופנת האחים טוויג — האופנה לגבר — מבצע 20% הנחה. פ"ת מוהליבר 6

Astoria אסטוריה — 5 כוכבים. היו תיירים במלון אסטוריה תל־אביב. המלון עם בריכת השחיה הגדולה בעיר. מחירים מיוחדים. הזמנות בטלפון 03-663311

מפגש אלי — מסעדת דגים וגריל בשר. שרות אדיב מחירים עממיים. תחנת פז מנחם כביש ראשל"צ נס ציונה

אילדיס את חממי — סיכה ורחיצה אוטומציה מלאה. שי — תוסף דלק פזפלוס. שרות מעולם אחר

קפה קפולסקי — עוגות בגטים תוצרת המקום ממתקים וגלידות. 5% הנחה. הרצל 182 רחובות טל. 08-476201

"גיל" בי"ס לנהיגה — למד אצלנו וזכה ב־1,000,000 ש'. הרצליה, סוקולוב 63 טל. 052-83045. גבעתיים, כצנלסון 26 טל. 03-322490. 5% הנחה

פז נורית — ליד בית גירון. מכבדים ויזה. בסיכה רחיצה ותידלוק. אליהו איתן 42 ראשל"צ טל. 9610222

כל־בו חשמל סיטונאות — על חומרי חשמל לבנין ותעשיה ומוצרים ביתיים. מבצע מיוחד 15% הנחה. המלך חירם 7, יפו (ליד השעון) טל. 812639, 03-839896

חגואל אלברט פירות — משקל צדק, ירקות ופירות במחירי השוק, חניה צמודה ללקוחותנו המכובדים. שירות אדיב ומהיר. הובלה חינם. חיל השריון 52, ת"א טל. 380411, 03-371166

שרותי גרפיקה והדפסת חשי מדבקות מכל הסוגים. אור יהודה. 10% הנחה. א. התעשיה החדש טל. 03-716982

הסינית מס' 1 בארץ — מציעה ארוחות ערב וצהריים ב־15,000 ש' כולל מע"מ. ארוחות צהריים מהתפריט ו"לקחת הביתה" ב־25% הנחה! הירקון 317, תל־אביב טל. 03-451282, 458785

לוטוס lotus — כל הדרכים מובילות ללוטוס. הסינית של נאות אפקה. שרותי קייטרינג. קהילת ונציה 12 תל־אביב 497302, 495024. 10% הנחה

סטייק דאנץ — מבחר סטייקים בסגנון אמריקאי. קונקן יין חינם על כל ארוחה זוגית! בן־גוריון 56 הרצליה

מישלב — קורסים בהנהלת חשבונות 1+2+3. מבצע 10% הנחה! ויצמן 53, ת"א טל. 03-263186, 03-265861

מאפיית אחים אבו חליפה חמודא עבודת יד — כל סוגי הפיתות, סמבוסה, ביגלה, קרקרים, פיצות וחלות לשבת. מקבלים הזמנות בטלפון. פתוח שישי שבת וחגים. 10% הנחה. שד' ירושלים 29, יפו טל. 812354

מונטי וידאו — מטח, קולומביה, חד ארצי, א.ע.ד, אימפריה. 10 סרטי וידאו חינם על מנוי של 40 סרטים. רעננה, הנגב 3.

בית הצילום — החנות הגדולה והמקצועית בישראל. מצלמות ועדשות זום. מחלקה ציוד מעבדה. מבצע 25% הנחה. אלנבי 21 בנין מגדלור טל. 657797, 657865

אל'אש בע"מ — הספקה — שירותים. ת"א־שד' ירושלים 03-267474/5. ב"ש ת.ד. 358 057-28277. אשקלון ת.ד. 302, 051-24455. אילת 059-75344. שרות אדיב

רהיטי אחים טליאס — סלונים מזנונים ופינות אוכל בסגנון מודרני. מבצע השבוע 10% הנחה. חנויות המפעל: רזיאל 9 יפו 837407, רזיאל 15 יפו 828749 (דרך השעון)

רהיטי איטליה — חדרי שינה, סלונים, מזנונים פינות אוכל. 10% הנחה. הרצל 50, ת"א טל. 03-825060

מרפדיית בן־נעים — ריהוט בסגנון איטלקי. סלונים * פינות אוכל. מבצע החודש 5% הנחה. פרטים: הרצל 77 (במרתף) ת"א טל. 823846

השלושה — מכון לאגזוזים. כל סוגי האגזוזים. אחריות לשנה. 10% הנחה. רח' הפלד פינת המלאכה, א. התעשיה חולון, טל. 03-892217

ענק — מומחים להרכבת... תקניים לטנדרים... מחירי מבצע... רח' העבודה 43 א. התעשיה...

סמי — חשמלאות רכב. 20 שנות מוניטין. * תיאום מנוע אלקטרוני. טיפול 10,000. * אזעקות לרכב. * רדיו למכוניות. ...חולון, שד' ירושלים... טל. 800938

אשדוד

...גרניט... 10% הנחה... 055-23072

א. לין — הקו החדש בריהוט

* ייצור כורסאות טלויזיה תוצרת קיבוץ צרעה
* שיווק רהיטי האיכות של קיבוץ צרעה I.C.M.
* ביצוע עבודות ריהוט לבתי מלון ומועדונים.

לסוחרים טלפון: 03-827757, 826293

להשיג בחנויות המובחרות והשק"ם

אל־אי רהיטים

מבצע! 650,000 ש' 550,000

* יצרני פינות אוכל במגוון עשיר
* ריהוט מודרני, עתיק וכפרי

סלונים / מזנונים / בסיטונאות / ליחידים!!!

ת"א. בנבנישתי 6 טל. 832389

DISCO 2000

* תקליטיה ניידת לכל אירוע
* מערכות קול מתקדמות ומשוכללות
* תאורה פסיכודלית ותלת־מימדית
* כל סגנונות המוסיקה
* מוסיקת דיסקו חדישה
* אירגון ערבים

The best D.J in the midlle east

מאיר: דח' אמץ 5, תל־אביב, טלפון 03-839789

מרכז האביזרים

* חלקי חילוף לכל סוגי הרכב
* הרכבת מערכות אזעקה לרכב
* התקנת רדיו־טייפ

מבצע השבוע על כל קניית רדיו־טייפ מערכת אזעקה לרכב חינם!

פתוח בשבתות וחגים במשך כל היום

רח' יפת 160 יפו, טל. 876706

מחלקת מודעות: 03-282781, 203395

מועדון גבר לענין | לקוראי מעריב | מושג חדש בעסקים

מדריך קניות עם הטבות וחויות, ליודעים לחיות, בחסות "גרין קארד" — כרטיס החסכון שלך!

6.1.86

באר שבע והדרום

...אלקטרוניקה ...מימון ...מוצרי חשמל ...מקררים, ...מכונות כביסה, ...סטריאו וכו'. ...הרצל 82 ...057-70690

...ישראל ...אושיות ...031, ב"ש ...057-37706

...וחם בע"מ ...טל. 057-70480

נעלי פאר — הנעלה לכל המשפחה. אנו הזולים ביותר בעיר! ב"ש, פסז' אוניקו 19 (מול היכל החלומות) טל. 057-417844. 5% הנחה

"המבריק" — חנות מכר של המפעל. חומרי ניקוי, אבקות וכלי ניקוי. לקניה מעל 100 ש"ח הובלה הביתה. ב"ש, קרית יהודית טל. 057-71962

אודיל בע"מ — סוכנות יבוא והפצה למוסדות ולוועדי עובדים. מוצרי חשמל ביתיים. סוכנות ראשית לשמיכות "פיק". מוצרי "אמקא" כלי מיטה, מגבות "ורדינון". רהוט גן ובית "כתר". ב"ש, רח' הרצל 71 טל. 057-75138, 75650

מוצרי חשמל, כלי מיטה ובית במבצע הזולות עתק עד 3 תשלומים. החלוץ 128 ב"ש 30363

מטח מחשבים בע"מ — מפיץ מורשה למחשבי APPLE. חבילה דיסקטים חינם! החלוץ 120, פינת גרשון, ב"ש טל. 057-36050

מסגריית "קרן" — חיתוך, כיפוף, ברזל לבנין לפי תוכנית, דלתות, מקלטים, פרופילים וצינורות. 5% הנחה. א. התעשיה אופקים 057-924626

דויטש ובנו שיווק והפצה בע"מ — 10% הנחה על מזומן לחברי גרין קארד 5% הנחה נוספת.

סאמורטים — בסמורטים קונים את הקמינים הזולים ביותר בארץ. 3% הנחה. ב"ש, רח' החלוץ 193 טל. 057-30461, 70190

מרכז הרהיטים בית הארמון — רהיטים באיכות גבוהה * חדרי שינה * סלונים * מזנונים * פינות אוכל. מבצע! מזנון חינם במקום 600 ש"ח 850 ש"ח. ב"ש, רח' טרומפלדור 28 טל. 057-72416

ירוחם עזרא — סוכנות פורד. חלפים לכל סוגי הרכב מצברי שנפ ואביזרים. 5% הנחה. ב"ש, דרך חברון 5 טל. 057-77011, 72277

נתניה

הנקודה ריסקו פיאנו PIANO-BAR — נתניה, הרצל 27. מבצע מיוחד משקה שלישי חינם. טל. להזמנות ואירועים 053-36666

גיל־עד טורס gil-ad tours ltd. — שרות אדיב ומסור — צוות מקצועי. לבעלי כרטיס גרין קארד הצעות מיוחדות. שטמפר 5 נתניה טל. 053-37104, 47424/5

דיור אינטיריום — ייצור ושיווק רהיטים ומזנונים, חדרי שינה לפי הזמנה * סלונים * ריהוט איטלקי. 10% הנחה. נתניה, אזור התעשיה, המסגר 2 טל. 053-37426

חיפה והצפון

קורניש־הן — חנות המפעל. בשר בקר עוף והודו, דגים טריים וקפואים. עוף טרי 3.8 ש"ח לק"ג (כולל חלקי פנים). א. התעשיה, מגדל העמק טל. 065-43554

מסעדת סטר חיפה — 36 סוגי סלטים. דגים טריים כל יום. גריל פחמים עשיר. רח' המגינים 19, חיפה טל. 04-640666

פלאפל מפגש גולני — 40 סוגי סלטים חופשי. הנחות לחיילים ולקבוצות. עפולה מול המשטרה טל. 065-90558

סטייק האוז פרדי — גריל ופחמים מיוחד, מבחר סלטים ומשקאות, מחירים עממיים. שירות אדיב. 10% הנחה. שד' הנשיא 124, חיפה טל. 04-383317

מפגש השלום — מאכלים כיתיים טריים, גריל פחים עשיר, צלעות כבש, קפה ע"ח הבית. צומת כביש הסרגל עפולה טל. 065-92328

פ.א.ר. פינות אוכל — שיווק ישיר מהיצרן לצרכן. פינות אוכל, סלונים, מזנונים, חדרי שינה וחזונים. למבצעים מיוחדים קיימים. ק. ביאליק וח. החרושת 40 אזור התעשיה טל. 04-708329. 5% הנחה

תחנת שרות איציק ממן — שרות לרכב — תחנת דלק שערי טבריה טל. 067-90339. סיכה, רחיצה וקיטור, תיקון תקרים ומכירת צמיגים לכל סוגי המכוניות, איזון גלגלים אלקטרוני, טפול 10000 מושלם. מבצע! שני תשלומים שקליים שווים. איזון גלגלים כולל עבודה חינם על כל קניית צמיג

...דין ...לאנו — מערכות סטריאו, אזעקה ואביזרים לרכב. מכירה * שירות * התקנה. תחנת דלק פז פרק הירקון 453743

...מד שריף — ייצור והרכבת מוצרי אלומיניום. ...ות ראוה, מקלחונים, מחיצות תריס וזכוכית. חלונות תריס וזכוכית מכל הסוגים. כפר יפיע (ליד נצרת) טל' 065-77145. המשרד — דבוריה טל' 067-67278. * חומרים מעולים. שרות אדיב. מחירים הוגנים. 10% הנחה

מס' 1 בצפון — 067-93570, 93412

...ונדק־ עפולה — הפונדק שלך! בהנהלת שלי יוסי. לשרותכם תמיד. מזנון מהיר ועשיר. מסעדה, מבחר מאכלים. מעורב, מבחר בשרים, גריל עשיר, 30 סוגי סלטים. בקבוק יין למשפחה חינם. ...הכניסה 3 תחנת "סונול" כביש הסרגל טל. 065-92004

N.R.G
N.R.G
N.R.G

אנרג'י אינטרנשיונל, רח' אליעזר הלוי 17 י־ם טל. 533843, 02-524141

צ'אק נוריס בסרטו החדש המטרה אמריקה

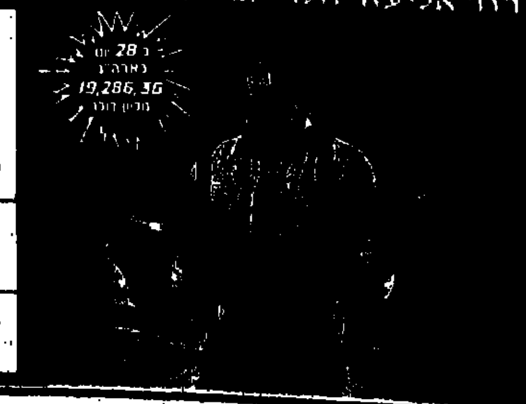

...הבינלאומית של מנחם גולן ויורם גלובוס

כל המבקרים בסרט זה משתתפים בהגרלה של 1,000,000 שקל. את הכרטיסים נא לשלוח לחברת "גרין קארד", דיזנגוף סנטר 510, ת"א

"הבירה" ירושלים	"הוד" תל־אביב
"חן" באר־שבע	"חן" חיפה

מחלקת מודעות: 03-282781, 203395

נתן זהבי חוגיפו: פעם נתן לו עראק במקום דלק. הג'יפ לא התלונן. (צילומים: שמואל רחמני)

זהו סיפורם של המאנייאקים לג'יפים ■ לא גברים מסוג ט"ז ומטה שנוסעים בג'יפ רק בקיץ ■ הג'יפ בשבילם הוא אהבת חיים, חבר, מה שהיה הסוס לקאובוי ■ ויש גם נהגת, בג'יפ נשי ■

ג'יפומאניה

ג'יפ זה חופש, שער מתבדר ברוח. געגועים לטבע, לנופי ארץ ישראל הישנה. לפעמים זה גם געגועים למילואים, ארבעה־ארבעה על הג'יפ הרוהר. בכלל, ג'יפ זה געגועים למשהו רחוק ורומאנטי. אולי לסוס. אולי לסרטים.

בשביל פטר טלמסקי, אדריכל תל־אביבי, ג'יפ זה געגועים לאוטו פתוח שהיה לו פעם: לשמש, לאוויר, לטיולים. ברגע של חולשה המיר אותו במכונית סגורה, ולא חדל להצטער. יום אחד יצא לטיול בג'יפ שכור, ושוב הרגיש מאושר. פתאום ניצנצו במוחו הבזקים מן השירות הצבאי: נסיעה על ג'יפ בדיונות, בתוך ענני אבק. ההורמונים הגבריים התחילו לעבור שעות נוספות.

פטר החליט לקנות לו ג'יפ. „לא ידעתי כלום על ג'יפים", הוא אומר. „כמעט לא הבדלתי בין הקדימה לאחורה". הסתבר, כי התיאבון העצום של החיה הארבע־גלגלית הזו לדלק אינו הבעיה היחידה. כשקונים ג'יפ ישן ורוצים להביא אותו למצב מושלם, נכנסים להוצאה אדירה. כל המערכות הרוסות לחלוטין, ויש מיליון דברים שצריך להחליף מיד. אבל פטר אומר שזה כיף, ומציע להתייחס לזה כאל תחביב.

כאן המקום לציין, כי ג'יפ הוא רכב אידיאלי למניאקים של שיפוצים. אפשר להוסיף לו מה שרוצים, בלי כאב לב ויראת כבוד. אפשר לחרר אותו, להדביק לו ולרתך לו, בלי להרגיש שהורסים את הרכב. למשל, כאשר ראה פטר שכל הכיסויים לחורף מסורבלים ולא נוחים להרכבה, המציא ברוב יאושו פאטנט: לקח שלד של סוכה וסידר ממנו גג.

אחרי ההיסטריה של השיפוצים, חלה אצל פטר התעוררות פטריוטית. הוא ביקש להתוודע אל הארץ דרך שביליה. לצורך זה הוא אירגן מפות, ציוד מחנאות, ציוד גרירה, תאורה, מיליון סוגי ג'ריקנים. הקיץ הראשון עבר בהכרת הרכב (התאמן על חוף הים ובנסיעה על ריונות ועליה בשיפועים) וכהיערכות לקראת הטיולים הגדולים שיהיו בעתיד. אבל היתה בעיה של פרטנר, כי טיולים צריך לעשות בשני ג'יפים, למקרה שנתקעים. פטר ישב עם המפות, התמוגג מעצם ההליכה של העפרון על המפה", חולם בלילות על נסיעות, על קיימפינג בחיק הטבע. משתוקק לחנוך את ג'יפו בתנאי קרב".

הנה נמצאו סוף־סוף פרטנרים. בבולמוס של הרגע האחרון רכש פטר עוד שמונה ג'ריקנים, הכין רשימות אדירות של יעדים. פטר נהנה מתמוגג כשהוא מתאר את מראה הג'יפ הערוך לנסיעה, עמוס כולו, הכל קשור ומסודר. תחושה ערטילאית של „הכל מוכן לדרך". שעה קלה לפני עלות המסך.

יש גם חששות. אולי הג'יפ יעשה פאשלות. פטר אומר, כי הרגש כלפי ג'יפ הוא כמו לבן־אדם. אתה מאוד תלוי בו, מפחד ממנו. אם הוא נתקע אתו איפשהו במדבר, רק אלוהים יכול להציל אותך. אבל ג'יפשו לא הכזיב, וכאשר הצליח לצאת ממכתש רמון, פטר רצה לנשק אותו. „לתת לו קש, כמו לסוס טוב".

המוסך „סילון" ביפו כבר מכירים היטב את פטר ואת ג'יפו ומסתכלים עליו בסלחנות. את תחושת האחווה הוא מוצא אצל ג'יפמניאקים עמיתים.

ג'יפמניאק־עמית כזה הוא העתונאי נתן זהבי. הוא ג'יפאי ותיק, ואומר שהג'יפ הוא אהבת חייו. נתן משווה את ג'יפו לסוס הקאובויים ואומר שהוא הדבר הנאמן היחיד בחייו: מביא אותו לעבודה, מחזיר אותו הביתה, מחכה לו בחוץ בסבלנות. הוא הכי קרוב אליו: תמיד יודע היכן בעליו, מי נמצא אתו, ואפילו באיזה מצב רוח הוא – לפי אופן הנהיגה. נתן נוסע בג'יפ גם בחורף, ואיך יש כאלה חכמים שצועקים לו לסגור את החלון, וזה בכלל לא מפריע אותו.

נתן רוחש בוז עמוק לאותם „גברברים מסוג ט"ז ומטה, שקונים ג'יפים רק בשביל הקיץ". לטענתו, אלה נוסעים בג'יפ „בשביל הפוזה". איך מזהים „פוזאי" כזה? יש לו פרוות בתוך הג'יפ, 17 צופרים מיותרים ו־60 אנטנות. נתן אומר, שמי שאוהב ג'יפ באמת נוסע בו גם בחורף, סולידאריות עד הסוף הרטוב.

ויש עוד סוג של יריבים על הכביש: אנשים שנתן מכנה „עשירים משומנים", בעלי BMW '85 או מרצדסים „מלוקקים". הם עושים לג'יפ של נתן כבוד בכביש, כי הם יודעים שחלקי הפח שלו זולים, והוא יכול להכנס בהם בלי חשבון. המוסכניק הקבוע שמבין את הג'יפ הוא יואל גרינבאום משארם. נתן היה מעיר אותו באמצע הלילה, והוא היה יוצא עם אוטו אמריקני גדול לסדר את הג'יפ הקטן והמסכן, איפה שלא יהיה.

ועוד מעלילות הג'יפ בדרום: נתן אומר שהוא שירת בנאמנות את עמו הנשיא נבון כשהיה בשארם, ואלמלא התנגדות שומר ראשו, היה אפילו עושה עליו תראקות. גם כשהיו בני/בנות טובים ומלאים בסיני, היו מבקשים מנתן לקחת את הג'יפ ולנסוע להביא את הבת של זה ווזה. כמעט תמיד היתה האבידה נמצאת, ואם בת האופים היתה גם טובת מראה – לנתן היה יוצא מזה לפעמים גם איזה לבלוב צעיר. כי בשארם, הג'יפ הזה היה שותף לפלירטים, ובשעת מצוקה שימש „חדר כלולות". אבל מאז שהגיע לתל־אביב האמונית הוא מתנזר (הג'יפ, כמובן).

הג'יפ של נתן הוא גם שתיין רציני, ממש כמוהו. ומסתבר שהטעם שלו במשקאות דומה לשל בעליו: פעם היתה בשארם שביתה של תחנות הדלק, ונתן, שהחזיק סטוקים של עראק, השקה את הג'יפ בשלושה בקבוקים – והוא נסע. בפק"ל שלו יש שמיכה, בקבוק עראק וכוסית (בשביל אורחות), רדיו, נבוט, כלים, ציוד צלילה. יש גם מלח ושום, נגד עין רעה, וריח תמידי של דגים – כי נתן גם עוסק בדיג.

שתי עובדות נתן שהוא באמת אוהב את הג'יפ שלו? היתה נזילת דלק בקרבורטור והג'יפ התחיל לעלות באש, ונתן, „באומץ לב מלתי רגיל", נלחם בלהבות להצלת ג'יפו.

אז נתן שרוף על הג'יפ שלו, ממש מכור לו, כמו לאשה („כל הזמן צריכים להשקיע, אבל מביא רק צרות", הוא מסביר בחיבה מלתי מוסווית). הוא אומר שיש לג'יפ רעש נפלא, ובכלל – הוא „משהו פיוטית".

האשה של השחקנית מירי פביאן הוא התשובה הנשית לג'יפים של פטר ושל נתן. הוא עדיין ושברירי־למראה כמוה, אבל מתפקד כמו ג'יפ לכל דבר. קוראים לו מיני מוק (שם חיבה – פוסטי), והוא עלה באנגליה, '68, בצורת שלדה, מנוע וגלגלים. על הבסיס הזה הוסיפו את השאר. אוטו לגן.

מירי מסבירה, שפתיחותו של הג'יפ עושה אותו מתאים במיוחד לתנאי הארץ. היא ג'יפאית אמיתית, נוסעת עליו בלי־חת גם בחורף, ויודעת איך לתמרן בין השלוליות כדי שלא תירטב יותר מדי. פעם היו בצדדים ברזנטים וחלונות מפלסטיק שקוף, אבל לאנשים כאב הלב לראות כזה דבר בתולי, או השחיתו אותם בסכין. עכשיו הוא פתוח לכל רוח.

במשך הרבה שנים זה היה הרכב היחיד של המשפחה. אבל מאז נרכשה מכונית נוספת, ו„פוסטי" משמש בבלעדיות את מירי. גם הילדים הקטנים נסעו בו, בלי רתמות מיוחדות. מירי מסבירה, שהם פשוט נולדו למציאות הזאת, והם רגילים. ילדים של מישהו אחר לא היתה מעזה להסיע בו. היא מספרת, שאנשים היו ממש היסטרים למראה הזאטוטים ברכב הפרוץ. לא זקנות. דווקא גברים.

בכלל, גברים אוהבים להתלוצץ עם נהגות ולהציע „החלפות" גם כשהן נוהגות על מכוניות פחות אטרקטיביות מזו של מירי. אבל על פוסטי הם ממש נדלקים, ולפעמים מירי משחקת במשחק שלהם – נשלפת בציק מהג'יפ בפוזה עסקית, מוכנה כאילו להחלפות. או זורקת מחיר אגרי, והברנש המתחכם בולע את הלשון. תגובה שכיחה נוספת היא: „תגידי, בעלך לא יכול לקנות לך משהו יותר מפואר?" הוא יכול, אבל היא לא מוכנה להפרד מהג'יפ, והילדים אפילו לא מוכנים לשמוע על זה. למעשה, יש לה פיצול אישיות: כשהיא נוהגת בג'יפ היא מתלבשת „כמו פרחחית", אבל באוטו השני, האלגאנטי, היא מרגישה כמו ליידי – „אצילית כזאת".

אין לה בעיות של תחזוקה: פעם בשנה, לפני הטסט, לוקחים את האוטו למוסך „נעי־אור" ברמת גן, והם כבר יודעים מה לעשות. כשצריך לתקן סתימות דלק או להחליף גלגל, היא מסתדרת יופי בעצמה. בכלל, היא מתייחסת לג'יפ שלה כמו לתינוק. גור של „מורגן", מכונית חלומותיה. היא אפילו סיררה לו חגורה על החרטום, ואליה חיברה מוצץ. תינוק תינוק, אבל הג'יפ הזה כבר עבר את כל אירופה, וחרש את הארץ מקצה עד קצה, כמו גדול.

שרית פרקול ■

למעלה: מירי פאביאן, והג'יפ שלה. למטה: פטר טלמסקי „ג'יפ הוא תחביב"

ס י מ נ י   ד ר ך

נוף בת שלמה (צילם ראובן קסטרו)

תר את האתר וחגוג בארוחה

כתב חידה מס' 13

תחנה ראשונה: שורשיו בצפון אפריקה. יסודותיו ברחוב הנושא את שמו.
תחנה שניה: שורשיו בגיברלטר. יסודותיו ברחוב הנושא את שמו.
תחנה שלישית: שורשיו ברוסיה. פועלו החינוכי ברחוב הנושא את שמו. ושלושתם סמוכים זה לזה.

פשר כתב־חידה מספר 12

תחנה ראשונה: („לשעבר ארמון רב תפארת, בדרך העולה אל ההר. ישב בו אחד משלושת האחים שחלשו על מרבית ארמות האיזור"). הארמון של פעם הוא האן־שוני, בצד הכביש בנימינה – זכרון־יעקב, באיזור של ישוב קדום שנותרו ממנו שרידי מבנים, מרחצאות ותעלות מים. לפי סברה כאן מקומו של ישוב מהתקופה הרומאית ושל כפר־שומי מימי התלמוד. במאה התשיעית ישבו במקום שומרונים, ומקומם נקרא בית־ממא. בתקופה העותומנית היה כל האיזור שייך לשלושה אחים ערביים שכל אחד מהם חלש על נחלאותיו מתוך מבנה מבוצר. אשר בין חומותיו נשמרו הרכוש והמיקנה. אחד מן השלושה היה מבצר שני והוא שימש גם כפונדק ודרכים לשירות ולעוברי־אורח. מבנהו המקורי שרד עד היום. בשנת 1913 רכשה פיק"א את המקום, ושם התיישבו ראשוני בנימינה. מספר נסיונות להקים במקום ישוב, לא עלו יפה. בשנות ה־40 שימש המקום כבית־ספר למפקדים של האצ"ל וכבסיס צבאי מחתרתי.

תחנה שניה: („אם נמשיך בדרך אל גב ההר, נגיע אל מקומם של בני גרעון ושל שרה ושם בקיץ ניחוח העינב"). בני גרעון הם „הגרעונים" – אגודה של צעירי זכרון יעקב שנוסדה בשלהי 1913 ונקראה על שמו של השופט גדעון. מטרת האגודה היתה „להיטיב את תנאי מושבתם, לשפר את יופייה ולחזק את בטחונה, כשביל שתהיה מושבה עברית הראויה לשמה". במושבה זו נוסד ארגון נילי", ושרה – היא שרה אהרונסון – היתה אחד מעמודי התווך שלו. בית אהרונסון שימש מרכז לפעולות ניל"י („נצח ישראל לא ישקר" – ארגון שהעמיד לעצמו כמטרה לסייע לבריטים בכיבושה של הארץ ולהסיר את עול השלטון העות'מני). כשנחשפה הרשת בידי התורכים נתפשה גם שרה אהרונסון, וחקירתה בבית זה לוותה בעינויים קשים, עד ששמה להם קץ בהתאבדותה. מקום ניחוח העינב הוא היקב הנודע של זכרון יעקב.

תחנה שלישית: („אם נרד ממקום ניחוח העינב ונמשיך מזרחה, נבוא אל אבי היופי"). אבי היופי בערבית – אום א־ג'מאל. ואום א־גמאל הוא מקומה של המושבה הקטנה והציורית בת־שלמה, אשר רחובה הראשי ומרבית בתיה נותרו כפי שהיו פעם. בת־שלמה נוסדה בשנת 1889 על־ידי חברת יק"א, על אדמות הברון רוטשילד. היא נקראה על שמו של סלומון (שלמה) רוטשילד.

מ. סייר ■

הזוכים בחידון מספר 12

בארוחה זוגית במסעדתו של שמוליק כהן (מאכלים יהודיים) הנמצאת ברחוב הרצל 146, תל־אביב זכו:
1. זיו לביא, קבוץ מעין־צבי.
2. פרידה האפריים ריגרוד, אשקלון.

בחבילת משקאות מתוצרת „יקבי אשקלון" זכתה:
1. מרים שטובר, חיפה.

בספר מתנת „ספריית מעריב" זכו:
1. אביגיל יבאי, צהלה.
2. שושנה האור, חדרה.
3. רבקה ושמשון ברגר, ירושלים.
4. חיים פילה, קרית־טבעון.

בתקליט מתנת חברת „הד ארצי" זכו:
1. אמנון עכברי, רמת השרון.
2. יוסף תבוריון, קבוץ יעקה.
3. ומירה ויסטונסקי, גבעת שמואל.
4. ישראל הרליך, גינגולד, פתח־תקוה.
הזוכים יקבלו מתנותיהם לבתיהם.

פרס ראשון: הזמנה זוגית לארוחה מלאה במסעדה
פרס שני: שי יקבות, מתנת יקבי „אשקלון"
פרס שלישי: 4 ספרים, מתנת „ספריית מעריב"
פרס רביעי: 4 תקליטים, מתנת חברת „הד ארצי"

את הפתרון יש לשלוח ל„סימני דרך", מערכת „גבר לענין", „מעריב", תל־אביב, מיקוד: 61200, ת.ד. 20010, עובדי „מעריב" ובני משפחותיהם מנועים מלהשתתף בהגרלה. על הפתרונות להגיע למערכת תוך 7 ימים מיום הופעת העתון. שמות הפותרים שזכו בפרסים יפורסמו בגליון מס. 20 של „גבר לענין".

צרכנות נבונה

מאת:
יואב עופר

מאיר ברוך יעשה לכם שמח

לעשות. שמח צריך לדעת. אבל לא רק לדעת אלא גם לאהוב ולאהוב חזק. כי לעשות שמח פירושו לשתף בחווית השמחה את אלה שומעים אותך. הרואים אותך, הם צריכים לקלוט את מסר השמחה שלך ולשתף איתך פעולה, לרקוד, לשיר, לקפוץ, להשתולל. כך רואה את הדברים האדם שעושה הכי שמח בארץ שקוראים לו מאיר ברוך. צוות שלם של איש אחד. תקליטן ומוקיון ומנחה ובדרן וגם שר, כמובן. איך אפשר בלי שירי ארץ־ישראל ושירים נוסטלגיים בכל מיני שפות שהיינו שרים פעם כשהסלאו הצמוד עוד היה באופנה. הוא שונה מהשאר כי הוא מקצוען בנשמתו. התקליטיה הניידת שלו שונה מהשוק המקובל. כולם עובדים לדבריו עם קסטות רציוד וכל מיני אביזרים לא משוכללים ואילו הוא עובד רק עם ציוד המיובא כולו מחו"ל. הערב שהוא „מעביר" כולל אפקטים מרהיבים של תאורה (אורקולית, פיצוצים, פסיכודליה, תלת־מימדית ועוד כל מיני סוגים הכי־הכי). ההגשה שלו בכל אירוע היא אישית והוא משתדל לשלב סגנונות מוסיקליים שונים הכל בהתאם לקהל, וגם תחרויות ריקודים במשחקי חברה ושעשועונים שונים. המחירים שלו סבירים במיוחד כשמביאים בחשבון את רמת ההשקעה בכל אירוע. בשוק הזה נעים המחירים בין $80 לחובבנים ל־ $350 למקצוענים והוא שם עצמו באמצע עם נטיה ברורה וטבעית לכיוון המקצוענים. יש לו למאיר ברוך, סנטימנטים מיוחדים לנכי צה"ל להם הוא מבטיח הנחה מיוחדת. גם חיילים משוחררים העומדים להתחתן, למשל, זוכים אצלו ליחס מיוחד במחיר. אז למה אתם מחכים? מאיר, רח' אמץ 5, תל־אביב. טל. 839789.

מאיר ברוך ב„פעולה".

בצפון מעריפים את המפעל של מוחמד שריף

מיצירותיו היפהפיות של מוחמד שריף צילם: דוד בלוך

מוחמד שריף הוא אדם צעיר שאינו מרים אף פעם את קולו, בדרך כלל הוא מדבר בלחש ועם הרבה חביבות. בכפרו, יפיע, שליד נצרת, הוא ידוע כאיש חרוץ בעל ידי זהב. בעצם, רוב תושבי הגליל והעמק כבר מכירים אותו, שכן בעשר אצבעותיו הקים מפעל, אמנם לא גדול במיוחד, אך פעיל מאוד העוסק בייצור והרכבת מוצרי אלומיניום. מאז החל לשרת את תושבי האיזור בשנת 1978 יצאו לו ולמפעלו מוניטין בזכות האמינות הרבה והמקצועיות בה מבוצעת העבודה. המפעל, נמצא בסמוך לביתו בכפר יפיע ובו הוא מייצר עם אנשי צוותו, כולם בעלי ידע ונסיון בענף, תריסים, חלונות ראווה, מקלחונים, מחיצות תריס וזכוכית, חלונות תריס וזכוכית מכל הסוגים. בשמץ של גאווה (בהחלט מוצדקת) הוא יספר לך שאצלו במפעל מייצרים כ־150 סוגים שונים של חלונות מאלומיניום ובהם עבודות מיוחדות הדורשות מיומנות רבה ודיוק מוחלט (למשל החלונות המעוגלים). השירות המיוחד שלו מביא לקוחות רבים ובהם מושבים וקיבוצים מהאיזור כולו. למרות התחרות הקשה הקיימת בענף הזה, מעדיפים רבים להתקשר עם מוחמד שריף שכן הוא יודע, אולי בצורה נדירה במציאות החיים שלנו, לשלב ידע מקצועי רב ביחד עם כללים יפים של מסחר הוגן. הדבר מתבטא גם במחירים הסבירים מאוד בהשואה לרמת המוצר (שכולל חומרים מעולים ביותר) וטיב העבודה שלו, וגם בשירות המהיר שהוא מעניק לכל לקוח. לכבוד השנה האזרחית החדשה יש בימים אלה במפעל של מוחמד שריף מבצע מיוחד של 10% הנחה על כל הזמנת עבודה. הוא גם מכבד כרטיס גרין קארד ומאפשר תשלומים למי שמעוניין. הטלפון במפעל בכפר יפיע — 065-77145, המשרד נמצא בכפר דבוריה טל. 067-67278.

יש גם יצרני רהיטים מסוג אחר

נגריית האחים שבתאי: רהיטים מסוג אחר

הרעיון לרכוש ריהוט לבית בימים אלה של כלכלה חולמת בכיס יכול להשמע נועז מדי אילולא נצמדנו להנחה שהצגת החיים חייבת להמשך וזה כולל גם את הקניות כחלק בלתי נפרד. אנשים רבים פוחדים להכנס היום להשקעות כספיות גדולות (אפילו באופן יחסי), למרות שהשקעה מסוג זה של רהיטים לבית באה בסופו של דבר לשפר את איכות החיים, בכל זאת לא הייתי מציע לכם להתייאש אלא רק להתמיד ולחפש ואפילו למצוא את המקומות הנכונים. בהם תוכלו לממש את רצונכם בריהוט חדש מבלי שתצטרכו ליפול כטרפים קלים בין היצרנים השונים העושים כל מאמץ אפשרי לזכות בכספכם. עם הרבה כושר התמדה תגיעו גם לנגריית האחים הנמצאת ברח' שיבת ציון 26 בתל־אביב, לא הרחק מן התחנה המרכזית החדשה (זו שאף פעם אינה נגמרת) וכאן תגלו יצרני רהיטים מסוג אחר, כאלה המוכנים לתת לכם מוצר מושלם במחירים מפתיעים ממש, בניצוחם המקצועי והמיומן של האחים שבתאי חיים יהודה. המיוצרים בנגריה הזאת מגוונים בסגנון בפרי הכל מפורניר ומעץ בוק, קומודות (ארגזי מגירות בכל הגדלים) ארונות קיר, שולחנות, ויטרינות, שולחנות סלונים בעיצוב יפהפה, טואלטים ושידות, חדרי שינה ומיטות נוער בפרזיות ב־20 דגמים שונים. בשלב הזה נמכרת התוצרת המרשימה של נגריית האחים לצרכן הפרטי בשתי חנויות המפעל שלהם הנמצאות ברח' חיים ויטל בתל־אביב (טל. 824918). כאשר יש מכירה גם לחנויות במחירים מיוחדים. מיטה הנוער היחודית שלהם נמכרת עתה במבצע במחיר 199.- שקלים חדשים והיא כוללת גם מזרון קפיצי באותו מחיר (המחיר הממוצע בשוק למיטה כזו הוא 250.- שקלים חדשים). אני סבור שסיפקתי מידע חשוב ונחוץ לכל מי שחושב על קניית פריט ריהוט שהוזכר כאן. (הטל. במפעל: 380898).

תיקון טעות:
בכתבה "רדיו מילנו יש רק אחד" שהופיעה ב־30.12.85 יש טעות במספר הטלפון. במקום מה שנכתב צריך להיות: 453743. שם בעל העסק יעקב דנגור ולא דוגגור כפי שפורסם. אנו מתנצלים על כך.

אביזרים לרכב עם חיסכון כספי ניכר

השוק הזה של אביזרים לרכב משופע בחנויות באיזורים שונים בתל־אביב רבתי ובמיוחד ביפו, שם יש ריכוז גדול של חנויות המציעות לבעל הרכב כל מה שרק ירצה עבור רכבו. כולן ביחד וכל אחת לחוד עושות חגיגה צרכנית במטרה לרכוש את ליבו של הלקוח הפוטנציאלי והדבר מתבטא במבצעי מכירות מיוחדים שנגררים במוכן ירידה במחיר ועוד כל מיני „תרגילים" שנועדו להביא את הצרכן אל החנות. בכל זאת נדמה שלאחרונה נולד חידוש נוסף בתחום הזה וגם הוא ביפו. השם שניתן לו, מרכז האביזרים, אומר בעצם הכל. זוהי חנות גדולה ומרווחת, קצת שונה מאלה שאנו רגילים לראות, שיש בה הכל לנהג ולרכבו, החל מן הפריטים הנחוצים ביותר שתמיד טוב שהם נמצאים במכונית במיוחד למקרי חירום ועד מערכת אזעקה משוכללת שהיום כבר אי אפשר בלעדיה. אפשר למצוא כאן אביזרי יוקרה מקוריים שאין משיגים בכל מקום כמו למשל גנטים מגנזיום, ספוילרים, מגיני רוח, ניקלים לכנפיים — ואפילו הגה עץ — במיוחד למכוניות מרצדס, ב.מ.וו. וולבו. את העסק מנהלים בכישרון רב ובכסימפטיה אישית לכל לקוח צוות בעלי מקצוע וניסיון רב בענף הרכב, עלי, טופיק ודוד היוצרים מיד אצל כל לקוח תחושה של אמינות רבה. לרגל הפתיחה הכריזו הבעלים על מבצע: על כל קניית רדיו טייפ למכונית מקבלים מערכת אזעקה משוכללת. אגב, בדיקה מקיפה שלנו העלתה שמחיר הרדיו־טייפ כאן זול בכ־20% מכל מקום אחר והדבר מעיד על התייחסות צרכנית נבונה לכיסו של הלקוח... נדמה לי שכל בעל רכב שיש לו צורך באביזר כלשהו לרכבו יעשה לעצמו שירות חשוב אם יגיע עד למרכז האביזרים החדש, ברח' יפת 160 ביפו. פרט לחיסכון הכספי הניכר גם והנה, כאמור, משירות מיומן ומסור ובעיקר מיחס אישי מאוד של הבעלים. הטלפון במקום: 876706.

„מרכז האביזרים": חידוש לבעלי רכב.

ח י י ש ע ה

אגר לסלו בגן החיות שעל הגג שלו. בוהמיין כמו בספרים. (צילום ראובן קסטרו)

טיפוס

צייר, איש שחי אחרת, ודירת הגג שלו היא מקום עלייה לרגל לאמנים ולחובבי החיים הלא שגרתיים. מצייר את התנ"ך, מציג תערוכה, אומר דברים.

אגר לסלו. את השם הזה צריך להגות בהרגשים ההונגרים. אחרי שלושים שנה בארץ, העברית עדיין לא מתגלשת לו על הלשון. „כשהוא אומר הוא," מסבירה אביבה, חברתו לחיים, „הוא מתכוון לומר היא". הבנתם. בימים אלה מתקיימת בגלריה "שי רנון" תערוכת ציורים שלו, שבמרכזם דמויות מהתנ"ך. „ראיתי הרבה מוזאונים וממש נעשיתי עצבני. אברהם אבינו ושרה אמנו לבושים כמו נסיכים. וגם ראיתי את עקידת יצחק, ושם אברהם נראה כמו רוצח, זה מרגיז." אגר לסלו התרגז קצת והחליט להציג את אברהם ושרה כמו שהוא מוצא לנכון.

איש מוזר. בית מוזר. הכל מוזר שם. דירת הגג שלהם ברחוב הרצל בתל־אביב. הולכים על הגג, ומגיעים לחדר אסבסט לא גדול. מחדר האסבסט יוצא עוד חדר קטנצ'יק, שהיה בעבר חדר כביסה. את חדר הכביסה הזה קנה הזוג בדמי מפתח. האסבסט הוא תוספת מאוחרת, שמתפקד כתור מטבח, סלון, וסטודיו. אבל העיקר הוא הגג, שנראה כמו יער. ביער הזה מטיילים ארבע־עשרה צבים, קיפוד אחד, ברווזים, צבי מים, ודגים. אגר לסלו משוויץ עם הברווז „קנינו אותו באלנבי". הוא מספר, „תראי את הפנים שלו, ממש כמו תרנגול הודו".

הבית הזה, הבוהמייני אם תרצו, הפך למרכז בילוי תל־אביבי. אגר לסלו ואביבה אוהבים לארח, ושחקנים ואמנים באים לשם כדי להרגיע את המצפון הכורגני שלהם.

אגר לסלו עלה מהונגריה בגיל שלושים וארבע עם אשה ושלושה ילדים קטנים. „עבדתי אז במיליון עבודות. לא כל־כך חשוב במה. בשנת 1960 עברנו למושב שער הישוב. הייתי חקלאי. עבדתי ביום כמו חמור ובלילה ציירתי. כשהילדים גדלו, הירגשתי כמו בבית סוהר, אז חזרתי לתל־אביב. שם אחרי עשרים שנה החלפתי אשה. הגיע הזמן, לא?"

הפילוסופיה של אגר לסלו מתאימה לתווים הקשים של הפנים וגם לשיער הלבן שלו, תלוי. „אני בן אדם אופטימי. מספיק שעה אחת טובה ביממה בשביל שיהיה לי טוב. אם יש כזו שעה, מה אכפת לי העשרים ושלוש שעות האחרות?" „אני אגואיסט. בן אדם שהוא לא אגואיסט, הוא לא בן אדם". „אם אני רואה משהו חרה, אני לא משתמש במילה יפה יותר ואומר קקי. אני נותן נשיקה לתחת של אדם עם כישרון, אבל אני לא מסוגל לסבול אדם מצליח שאין לו כישרון." אלה רק דוגמאות קטנות.

במרכזו החדר עומד גוש גדול של חימר, שעוד מעט יהיה פסל ראשו של אגר לסלו. את הפסל יוצרת אביבה. בלילה מאוחר, אם אין חברים בסלון, אביבה עובדת על הראש של לסלו, ולסלו מצייר את לוט ובנותיו.

מיכל קפרא

תחרות

שלושה אשפי מטבח צעירים הגיעו לשלב השני של תחרות „אשף המטבח הצעיר". הם מספרים על התענוג שבעבודה הזו, ומגלים מי מהם מבשל גם בבית

לפני למעלה משלוש שנים הגה השף שלום קדוש רעיון של תחרות של שפים צעירים. הכוונה היתה לעלות את רמת ויוקרת המקצוע. לרעיון של קדוש נרתמו משרד התיירות, חוג השפים הישראלי, התאחדות בתי המלון ו„מעריב".

מה לעתונות ולמטבח? על כך אמר סגן עורך „מעריב" לוי יצחק הירושלמי בטקס חלוקת פרסים למצטיינים: „התחרות הזו חשובה כי משתתפים בה אנשים צעירים שניתנת להם הזדמנות שווה מנקודת זינוק שווה. התחרות חשובה גם כי מדובר במקצוע שלא היה כה ישראלי בעבר, וכאן יש טבחים שיגיעו ביום מן הימים להיות אשפים ידועים והמטבח שלהם הוא מטבח ישראלי, עבודת כפיים עם עבודת מוח!

גמר השלב השני של תחרות השף הצעיר התקיימה במלון תדמור, כאשר התחרות הראשונה היתה באילת והתחרות הסופית תתקיים ב־14 לינואר במלון דניאל, שם יבחר השף הצעיר שיתלווה למשלחת השפים שתצא לתחרות בינלאומית בלוקסמבורג. לשלב הגמר באילת הגיעו שניים ולשלב הגמר בהרצליה הגיעו שמונה מתוך 23 מתחרים. ביניהם בחרנו בשלושה.

רחמים שומונוב מפלאזה ירושלים, כיום בן 30, עלה ארצה מבוכרה שברוסיה בהיותו כבן 19. „גם אשתי מבוכרה ויש לנו שלושה צברים. מיד עם עליתי הלכתי לאולפן ללמוד עברית ואחר כך לבית ספר תדמור בירושלים ללמוד טבחות. כבר בבוכרה אהבתי לבשל."

שומונוב מודה שהוא אוהב לבשל לא רק במטבח המלון אלא גם במטבחו הפרטי. „אני עוזר הרבה לאשתי במטבח. היא יודעת לבשל אבל לא כל כך טוב."

יצחק עמר ממלון פלאזה בטבריה נולד בטבריה חי בה ואוהב אותה. הוא רווק בן 25 שלמד טבחות בתדמור בהרצליה ולפני כשנתיים וחצי הצטרף למלון בעיר הולדתו. „אני אחראי למשמרת במטבח ובתפקיד זה עלי לדאוג לכל המחלקות, אך בעקרון אני אוהב את המטבח של אוכל חם. השתתפתי בתחרות גם בשנה שעברה וגם אז הגעתי לשלב הגמר, ואני מקווה שאגיע לשלב המנצח. אני אוהב במיוחד להכין רוטבים מתוחכמים. ואני חייב לציין שחלק גדול מההצלחה שלי עד כה היא תודות לשף של המלון אילן רובינג שעוזר לי הרבה." למטבח הגיע עמר לאחר שסיים את שירותו הצבאי ולא היה לו מה לעשות באורחות ואז „החלטתי ללמוד טבחות". יצחק לא מבשל בבית, הוא עדיין מתגורר בבית הוריו „ושם בבית הבישול זה השטח של אמא שגם היא טבריינית מלידה ומבשלת יותר טוב ממני המקצועי".

אורי רינשטיין ממלון דניאל בהרצליה למד גם כן בתדמור שבהרצליה הקרובה למקום מגוריו – רעננה. אורי נולד לפני 26 שנה בכפר סבא והחל ללמוד טבחות אחרי שחרור מהשירות הסדיר. „קודם עבדתי במטבח של מסעדה ברעננה, אחר כך במלון השרון ועכשיו אני בדניאל" אומר השף המתחרה הנשוי ואב לילד אחד. „אני לומד והנה תוך כדי העבודה וגם המעבר ממקום עבודה אחד לשני עוזר ללימוד השיטות, והמנהגים והגישה. אני מעוניין לצאת להשתלמויות ולקורסים כדי להתקדם. כרגע אני עובד במחלקה החלבית ואני אוהב לעבוד במטבח חם." אורי אינו מרבה לעזור לרעייתו אורנה ילידת ירושלים במטבח הביתי. „היא לומדת לבשל מתוך הספרים ומתקרבת היטב ואין לי תלונות."

עדה כהן

ג'קדור אופנה לאשה ולגבר

פתוח רצוף מ־9.00־9.00

במוצ"ש מ־18.00

מכונית

50 שנה לדה־שבו. פעם היא היתה הרכב של קציני צה"ל. בעולם היא קבעה שיאים בכושר הסבל שלה. השנה יפסיקו לייצר אותה. זהו סיפור הדה שבו

הרעיון היה ליצור מכונית פשוטה ככל האפשר לשירותם של חקלאי צרפת, שידם לא השיגה לרכוש את המכוניות שמילאו את כבישי העיר. בעל סיטרואן הטיל על מהנדסי המפעל לתכנן מכונית, „שתהיה מסוגלת להסיע שני נוסעים, וכן 50 ק"ג תפוחי־אדמה במהירות של 60 קמ"ש, כשצריכת הדלק של המכונית היא שלושה ליטרים ל־100 קילומטרים."

המהנדסים עברו על המנוע, הגוף וקופסת ההילוכים של „הפלא הקטן". עיצובם אושר ב־1936 ושלוש שנים אחר־כך יוצרו במפעל 250 דגמי „דה שבו" לצורך בדיקה. המכונית היתה מצויידת, כנדרש באותם ימים, בפנס קדמי אחד, לא היה בה מד כיוון. החלונות היו שקופים ורכים, עשויים מחומר שהופק מצמה הנציץ והגוף היה עשוי חומר קל שנקרא דוראלינוקס. גג המכונית היה עשוי ברזנט והיה אפשר להסיטו.

ואז פרצה מלחמת העולם השניה וכל הדגמים נהרסו למעט אחד. הניצול היחיד ששרד מאותו צי מופלא. לאחר שלוש־עשרה שנות הפסקה שב קו הייצור של הדגם „דה שבו" לפעול והמכוניות המשופרות הראשונות הוצגו לפני הקהל בתערוכת המכוניות בפאריס ב־1948.

יצור המכוניות מדגם „דה שבו" נכנס להילוך גבוה וב־1950 הגיע העיכוב באספקה לשש שנים. 1966 היתה שנת־שיא, שבה יצר המפעל 168,384 מכוניות. מכונית זו היתה למכוניתם הראשונה של צרפתים וצרפתיות רבים. בזמן מסויים היא היתה מכונית הפיקוד הרשמית של הצי המלכותי. היא שברה את השיא העולמי בטיפוס לגובה, כשהעפילה לגובה של 5420 מטרים על ההר צ'אקאלטאיה. רעייתו של ראש־ממשלת צרפת והבישוף של פאריס בחרו בה כמכוניתם הראשונה. חקלאי נהג 1,000 קילומטרים בהילוך ראשון ואחר נהג 10,000 קילומטרים בלי להחליף את השמן המקורי של היצרן.

אין סוף לסיפורים. ובכל זאת, מכונית ה„דה שבו". שהשנה חוגגת את יובלה עם מראה ה„צ'ארלסטון" הקלאסי, תחדל לצאת לשוק בשנה הבאה. אם כי עדיין ניתן להשיג את אחרונות המכוניות מדגם זה.

שירות גאמא

הדגם הראשון של דה־שבו, עם הפנס האחד. והדגם האחרון, שמסיים את הייצור. (צילום: גאמא)

עשרות אחוזי חיסכון במחסן הנגר החובב

וגו אחר טוב יש בזמנים קשים אתה מוכרח לחשוב. אם אתה נכנסת לחנות רהיטים וה־ומה כלאחר יד סט סלוני, חדר שינה, מטבח... היום אתה עצר, חושב, מחפש דרכים וחד־שות, פתרונות חדשים, טובים וזולים. „המחסן לנגר החובב" ופרצו ותל־אביבי הגדול של רהיטים להרכבה עצמית – הינו תשובה לפתרון כזה, קלאסי, לימים קשים.

האמת היא, שהרכבה עצ־מית איננה כמובן רק פתרון של ימים קשים. ב„מחסן לנגר החובב" אתם מוצאים לקוחות, ותיקים „המכורים" מוזמנים לנושא, וזה בלי כל קשר למצב כלכלי. אלו הם אנשים אשר פשוט נהנים, ומוצאה עמו־קה, מעצם פעולת ההרכבה „חוות היצירה" קוראים לזה. ההרכבה העצמית הינה פשוטה ולא מסובכת. אנשי המכירות מספקים הסברים ברורים וקלים לכל אחד, ללא כל תוספת מחיר. אך למי שבכל אופן אינו מעוניין להרכיב כמו ידיו – לרשותו עומדת מחלקה מיוחדת, המספקת אותם פריטי רהיטים, כשהם כבר מוכנים ומורכבים. גם מוכן – וגם זול. ב„מחסן לנגר החובב" ניתן להשיג רהיטים לכל חדרי הבית, חדרי שינה, סטים סלוניים, ספריות, מזנונים, מטבחים, והלהיט החדש שכבש את הארץ בסערה – הדלתות לארונות מטבח. הרעיון כל־כך פשוט: אתה מחליף רק את הדלתות של ארונות המטבח, אך האפקט המתקבל הוא של מטבח חדש לחלוטין, ובמחיר שאין לאין ערוך מאשר מחיר מטבח חדש: נהרי במטבחים, הדלתות הן שיוצרות את עיקר האפקט – כי הן מהוות למעשה את המשטח העיקרי שאר הרואים.

הצטרף גם אתה לאלפים שכבר ניסו והצליחו.

(מ.)

לבעלי מוסכים, פחחים ומכונים לרדיאטורים!

מחירו של רדיאטור חדש, זול (יחסית) מתיקון רדיאטור או החלפת רשת, שלא לדבר על החיסכון בזמן.

ברשותנו מלאי גדול של רדיאטורים אורגינליים לרוב סוגי המכוניות האירופאיות, עשויים נחושת, פלדה, ואלומיניום ומותאמים במיוחד לאקלים חם כשלנו.

קומט את פרוגרס

רחוב יצחק שדה 41, טלפון: 03-336802 (6 קוים)

מצברי שלו

דרך ההגנה 102 תל־אביב

בסיטונות ובודדים

טל': 378355

20% הנחה

IBM·PC קונים ב:

מבצע „חשבשבת"

לרוכש IBM-PC-XT + 20MB

ומדפסת רחבה חשבשבת בסיסית חינם !!!

השתנה משהו בדרום אפריקה...?

לא דובים ולא יער

כשתגיע לדרום אפריקה תראה ש –

לא דובים ולא יער...

דרום אפריקה היא כמו תמיד אחד המקומות הנפלאים ביותר בעולם לחופשות וטיולים.

ולא פחות מתמיד, אלא יותר מתמיד

כי דרום אפריקה היא היום אחד המקומות הזולים בעולם משום שהדולר שלך שווה שם יותר מכפליים.

וכשתיסע עם S.A.A. תקבל עוד יותר –

כן שיטת תשלומים מיוחדת במינה

וזו תשלומים שקליים לא צמודים, עם ריבית סימלית.

וכן הנחות משמעותיות ביותר

בעשרות בתי מלון מפוארים ובסניפים להשכרת רכב.

עכשיו, יותר מאי פעם – זה הזמן לטוס לדרום אפריקה עם S.A.A., חברת התעופה הלאומית של דרום אפריקה

יציאה בכל יום שלישי בשעה 16.45

לפרטים נוספים התקשר עמנו לטל' 651719, 03-650344 או עם סוכן הנסיעות שלך.

טוס איתנו ותרגיש בהבדל

SAA SOUTH AFRICAN AIRWAYS

באו הגשמים

חשבנו שהשנה כבר לא יגיעו, אבל הם פה, ולמשך כמה חודשים יש אפשרות שנקום לשמים קודרים ונצטרך לצאת לעיסוקינו בגשם שוטף. מכיוון שכך, התעורר בי הרצון למעיל גשם.

לא סתם מעיל גשם, אלא כמו שרואים בפאריס וברומא: גדול כזה, עם קפלים בגב – וארוך, עד שנדמה שתצרוכת הבד לעשייתו היתה מספיקה למפרשים ל„קווין אליזבת" (הגזמתי). מעיל כזה, מלבד היותו הצעקה האחרונה של האופנה הגברית, יש לו הצדקה תכליתית ואסתטית: הוא מגן מגשם כמעט טוטאלית, והצללית שלו נראית יציבה וחזקה על רקע יום סגריר. הוא גילגול של המעיל הקלאסי, אבל הכל מוגזם בו: האורך, הכתפיים, הכיסים, הצווארון והקפלים. הוא עשוי בגלגול חדש של אותו הבד גברדין שחזר לאופנה, ובאותם צבעים: גוונים של אפרפרים נוטים לחאקי, חאקי נוטה לבז', בז' נוטה לאפור.

ראיתי בדמיוני מעיל כזה, בהחלט יפה מאוד, ויצאתי לחפש. אין. בחנויות לא שמעו על גודל כזה באורך כזה ובד כזה וצבע כזה. יש מעילים יפים כשלעצמם, באורך ברך, בעיבודים שונים של בדי ניילון או סינתטיים אחרים, כאלה שבטח חיפשנו כשהיו באופנה ולא מצאנו.

יש לנו זכות, כמו לנשים, להנות מחידושי האופנה, וכעת, שלא יפה לנסוע לחוץ־לארץ לקניות כי המדינה במצב קשה, הגיע הזמן שיודאגו לנו. בכל פעם שאני פונה לייצרנים בטענות נגד הבגדים שהם מכינים עבורנו, עונים לי שהגבר הישראלי „לא דורש אופנה".

או אם בא לכם מעיל גשם גדול כזה, עם קפלים וארוך, עשוי מבד בכמות שהיתה מספיקה למפרשים ל„קווין אליזבת", ונראה יפה על כל דבר – חליפה או בגד ספורטיבי – תתחילו לדרוש אותו, כי הייצרנים, לפי דבריהם, רק מחכים לאות וישמחו לספק לנו על פי דרישתנו.

ג'רי מליף ■

צילומים: סמי בן גד
דגמים: ריינטקס

מה בקולנוע מה בקולנוע מה בקולנוע מה בקולנוע מה

ע ר פ ד י

ה ח ל ל

מכרות המלך שלמה

עק סרטי המתח וההרפתקאות עכשיו על מסכי הקולנוע בארץ
ריצ'ארד צ'מברליין כוכב „שוגון" יוצא למסע מסוכן בעקבות מכרות המלך שלמה
שבוע 6
„תל־אביב" תל־אביב
מוצ"ש 7.15, 9.30 חול 4.30, 7.15, 9.30
„אסתר" נתניה, „היכל" הרצליה,
„חן" באר שבע, „חדרה" חדרה, „קריות" חיפה

ג ו ר ל

אהבתם את „יול" ו„העדר" עכשיו תאהבו את
גורל
הבמאי גיולא קוראבוב
הסופר ניקולאי חייטוב
שוהים בימים אלה בארץ
לרגל הקרנת הסרט
שבוע 3
בתי קולנוע „לב"
ת"א וחיפה

ג'ף ברידג'ס

להב משונן
Jagged Edge

גלן קלוז

להב משונן
Jagged Edge

אמריקה הפלישה

„סינמה 1" תל־אביב
שישי 10–12 מוצ"ש 7.15, 9.30
„דרייב אין" שישי 10 בלילה
„שלום" ב"ת, „ראשון" ראשל"צ,
„עצמאות" ב"ים,
„אסתר" אשדוד,
„אילת" אילת,
„צמרת" ק. מלאכי

קאוס

מוצגים בהצלחה שבוע 2
„קרן אור" המחודש
מוצ"ש וכל השבוע 6–9

להיט קולנוע ענק
חזרה לעתיד

בן יהודה תל־אביב שישי 10–12 בלבד!
„שחף" תל־אביב שבת 11 בבוקר בלבד
„אורלי" תל־אביב מוצ"ש 7.15, 9.30
„כפיר" ירושלים, „רון" חיפה

גבר מהסרטים

שנת הדרקון, אכן

בשנת 1985 הפיקו לפחות חמישה סרטים שבשמם מופיעה המלה דרקון

בימים אלה מוצג בארץ בהצלחה גדולה הסרט „שנת הדרקון".

בישראל יכולנו לראות, בנוסף ל„שנת הדרקון", את „הדרקון האחרון", סרטו המוסיקלי של בארי גורדי, ואת „חברי הדרקון אליוט" מאולפני וולט דיסני בהקרנות־חוזרות. דרקונים־קולנועיים שנעשו בשנת 1985 וטרם הגיעו למסך הם „אבירי הדרקון", קומדיה־פנטסיה עם הארווי קייטל וקלאוס קינסקי; „הדרקון הלבן", סרט מתח ואימה עם כריסטופר לויד, ו„הדרקון האדום", סרט מתח עם ויליאם פטרסון. ללא ספק, 1985 היתה שנה טובה לדרקונים.

אי־פרופו „שנת הדרקון": שימו לב לכוכב הסרט, מיקי רורק. יכולנו אמנם כבר לראות אותו בכמה סרטים („1941", „ריינר", „מלך השכונה", „בחום הגוף", „ראסטי ג'יימס"), אבל „שנת הדרקון" הפך אותו לכוכב. מחפשי התגליות של אמריקה טוענים כי רורק עתיד להיות אחד הכוכבים הלוהטים של שנת 1986. תזכרו שאמרנו לכם.

מיקי רורק, תגלית השנה

הקשוח הנחמד

העיתונאיות אוהבות את קלינט איסטווד. הוא זכה בפרס תפוח הזהב של עיתונאיות הוליווד.

סוף שנה, עונת הסיכומים. כך, למשל, סיכמו חברות „איגוד העיתונאיות של הוליווד" והחליטו כי הכוכבים החביבים עליהם בשנה האחרונה היו קלינט איסטווד וביל קוסבי, כוכב תוכנית הטלוויזיה הפופולארית „ביל קוסבי שאו". השניים קיבלו את פרס „תפוח הזהב" היוקרתי.

פרס זה מוענק, מדי שנה, לא רק על הצלחה בקולנוע ובטלוויזיה – אלא גם שיתוף־פעולה עם העיתונאיות חברות האיגוד, ועל מה שמוגדר כ„ערך חדשותי" של הכוכב.

כרגיל, חילק גם את פרס „התפוח החמוץ", המיועד לכוכבים שאינם עושים כל מאמץ להתחבב על העיתונאים. זוכה השנה – סילבסטר סטאלונה.

שארדי": הבטחה

הזמרת שיצרה את הבוסה נובה של שנות השמונים. תקליט חדש נפלא.

היא כישפה בקסמיה השחורים כאשר ליחשה באזנינו את „Smooth Operator". כעת היא חוזרת לקיים הבטחה שאנו הבטחנו לעצמנו: לשמוע שוב את קול הקטיפה הזה. שארדיי, מזיגה איריאלית של דם אנגלי עם דם אפריקאי, הקליטה עם להקתה את אלבומה השני: „הבטחה". „הבטחה" היא התרסה כנגד כל מי שהעמיד את הצלחתה המטאורית של שארדיי בסימן שאלה. אלבום שני הוא בדרך כלל משוכה גבוהה לאחר אלבום ראשון מצליח, אך לא במקרה של שארדיי. היא מוכיחה שהקרדיט העצום שניתן לה לא בוזבז. אין בכך הפתעה, משום שהחומרים המוסיקליים של שארדיי ולהקתה אינם לקוחים ממדף צעצועי פלסטיק של חנות פופ אופנתית. שארדיי היא ליידי מעודנת הקיימת בדרך כלל רק בדימיונם של מעצבים נודעים. לכן רק טבעי לה לעטות לבוש מוסיקלי שכולו „סטייל". שארדיי מלטפת בקולה החם את הבוסה־נובה הג'אזית. היא לא התרחקה בהרבה מאותה בוסה־נובה שהייתה פופולארית בשנות השישים, אך אותם שני עשורים מבדילים בין שארדיי ולהקתה לאסטרוד ג'ילברטו למשל, הבשילו את השיקוי המוסיקלי הזה. העיבודים של שארדיי עצמה והמוסיקה שלה ושל חבריה ללהקה, נותנים לבוסה־נובה את הטאץ' של שנות השמונים. קשה היה אחרת להסביר את הצלחתה של שארדיי בזירת המוסיקה העכשווית של אנגליה.

ב„הבטחה" מתחיל לבצבץ לצד הבוסה־נובות פן בלוזי בשירתה של שארדיי. בשירים יפיפיים כמו „טור" ו„Tar Baby" משוטט הקול החם שלה במחוזות של בלוזים מינוריים, כשהסקסופון של סטיוארט מתיומן מחדד את הרכות של שירתה. שירים כמו „האם זהו פשע" ו„מלחמת הלבבות" מאפיינים את הסיגנון המגובש של שארדיי. אי־אפשר לטעות בה. האיכות שלה כזמרת ויוצרת יאפשר לה למלא את ההבטחה עד תומה.

דני בלושטין ■

דבר המפרסם

ואלה תולדות סירטוני הפירסום, למי שאוהב אותם יותר מאשר את הסרט עצמו.

לפני ימים אחדים הוקרן אצלנו פסטיוואל סרטי־הפרסומת המתחרים על פרס „אריה הזהב", היוזמה השנתית המבורכת של פרסום „אריאל". זוהי ההזדמנות לסקור בקצרה את תולדות הפרסום בקולנוע:

סרטוני־הפרסומת הראשונים נעשו, תאמינו או לא, כבר בשנת 1897. סרטים כאלה נעשו בו־זמנית בארה"ב, בריטניה וצרפת. הסרטון היחיד שנשאר מאותה שנה באמריקה, מתאר, כדברי קטלוג ספריית הקונגרס, „כרזה ענקית עליה הכתובת 'סיגריות ארמירל'. בחזית הכרזה יושבים ארבעה אנשים: הדוד סם, איש־כמורה, אינדיאני ואיש־עסקים. משמאל למסך יוצאת נערה בתלבושת מרהימה מתוך קופסת סיגריות, מחלקת לארבעה סיגריות וחושפת את הכתובת: כולנו מעשנים".

באנגליה נעשה באותה שנה סרטון המראה אדם הכותב „ריכבו על האופניים עם הגלגלים של סמית" על קיר לבנים. הצרפתים הראו תיחכום קצת יותר גדול: ג'ורג' מליס, האיש שהביא לקולנוע את סרטי־פעלולי־העריכה הראשונים ואת „הסרטים הכחולים" הראשונים, יצר סרט־פירסומת בו נראים שני לקוחות נרגנים במספרה, המתחילים למרוח את [illegible] בחרדל. חרדל תוצרת בורניבוס, כמובן, יפה לכל שימוש.

סרטון־הפרסומת הצבעוני הראשון נעשה ב־1925 בגרמניה. היה זה סרט מצוייר המפרסם את „לייקר קנטורוויץ' המפורסם בכל העולם". הצבע נוסף בציור ישיר על גבי הפילם. גם סרטון־הפרסומת המדבר הראשון נעשה בגרמניה: היה זה סרט „חומר הסיני", אנימציית־צלליות המתארת את סיפורו של אנדרסן כפירסומת לתהליך חדש של הקלטות תקליטים. סרט זה נעשה בשנת 1928.

סרטי הפרסומת המוקדמים הגיעו לעיתים לאורך של חמש דקות־הקרנה. מחסור בצלולויד בתקופת מלחמת העולם השניה הביא את סרטוני־הפרסומת לאורכם הנוכחי – חצי דקה עד שתי דקות לכל היותר. באנגליה הירבו שחקנים ידועים להופיע בסרטונים כאלה, באמריקה כמעט שלא נראו כוכבים בפירסומות, בעיקר משום שהכוכבים גרו בהוליווד, והסרטים נעשו בניו־יורק. היו כמה יוצאים מן־הכלל, כמו הופעתם של דיק פאואל ובט דייויס בסרטון של „ג'נרל אלקטריק" משנת 1933. השניים גילמו זוג נשוי ממוצע הדן בשיבחי ויתרונות מדיחי־הכלים החדשים של החברה.

בשנת 1921 נבחרה זבנית בת 16 מסטוקהולם לכוכב בסרטון־פרסומת של „כל בו ברגסטרום" בשוודיה. הסירטון נשא את השם „כיצד לא ללבוש בגדים". היתה זאת הופעת הבכורה הקולנועית של גרטה גרבו.

אריה ריכמן ■